

B 56. kiadás 1959. május 13. 21 óra 50 perc

Révész Géza honvédelmi miniszter diszvacsorát adott a kínai katonai küldöttség tisztelőire

52

Révész Géza vezérezredes, honvédelmi miniszter szerdán diszvacsorát adott a hazánkban tartózkodó kínai katonai küldöttség tisztelőire a Magyar Néphadsereg Központi Tiszti Háza régi helyiségében. A vacsorán megjelent Marosán György, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, államminiszter, Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, belügyminiszter, Péter János, a külügyminiszter első helyettese, Uszta Gyula altábornagy, a honvédelmi miniszterhelyettes, politikai csoportfőnök, Ugrai Ferenc vezérőrnagy, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, Molnár Erik akadémikus, a Magyar Kínai Baráti Társaság elnöke, Kárpáti Ferenc alezredes, az MSZMP Hadsereg-pártbizottság első titkára, Gyurkó Lajos vezérőrnagy, a Határőrség országos parancsnoka, Halas János vezérőrnagy, a Határőrség országos parancsnoka, valamint a Néphadsereg tábornoki és tiszti karának számos tagja. A vacsorán résztvett Peng Tö-huaj marsall, a Kínai Népköztársaság honvédelmi miniszterének vezetésével, a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg katonai küldöttsége. Ott voltak a Kínai Népköztársaság nagykövetségének vezető munkatársai.

A szívélyes légkörben lezajlott vacsorán Peng Tö-huaj marsall, a Kínai Népköztársaság honvédelmi minisztere, a katonai küldöttség vezetője és Révész Géza vezérezredes, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere pohárköszöntőt mondott. /MTI/

V E G E

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

B 1 kiadás 1959. május 14. 6 óra - perc

Országszerte megkezdődtek az 1960-as népszámlálás előkészületei - Felülvizsgálják a házzszámítáblákat, jegyzékbe veszik a lakóépületeket

1959. május 14.

Az 1960-as népszámlálás előkészületei országszerte megkezdődtek. Budapesten a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának intézkedésére a kerületi tanácsok ezekben a hetekben felülvizsgálják a területükön levő lakóépületek számát, az utca elnevezéseket és az utcanev-táblák elhelyezését.

Az intézkedés kimondja, hogy ha zavarok vannak a házak számozásában, a tanácsoknak gondoskodniuk kell a megfelelő átszámozásról. A népszámlálás zavartalan lebonyolítását segíti az az előírás is, hogy valamennyi házon lehetőleg egyöntetűen, a kapu körül jól látható helyen kell feltüntetni a házzszámot és az utca nevét. Új utcákban a már felépült házak számait úgy kell megállapítani, hogy a későbbi építkezések alkalmával ne legyen szükség átszámozásra.

A kerületi tanácsok május végéig térképvezérlést készítenek a kerület külső és belső területéről, s pontosan számbavesszik a névtelen utcákat is. Július végéig állítják össze a minden épületre kiterjedő utca- és házzszámjegyzéket, s szeptember végéig javaslatot tesznek a számlálókörzetek elhelyezésére.

A budapesti tanácsokkal egyidejűleg az ország minden helységében megvizsgálják a házak számozását, az utca elnevezéseket, s jegyzékbe veszik az épületeket. /MTI/

-0-0-0-0-

Ismét megnyílik az Irodalmi Múzeum Petőfi-kiállítása

1959. május 14.

Az Irodalmi Múzeum Egyetem utcai új helyiségében június elején ismét megnyílik az állandó Petőfi-kiállítás. A volt Karolyi-palota három hatalmas és négy kisebb termében új rendezésben állítják ki a nagy költő életére és költészetére vonatkozó dokumentumokat, amelyek egy évszázad gyűjtésének eredményei. Bemutatnak vers-kéziratokat, leveleket, korabeli kiadványokat, metszeteket, használati tárgyakat, illusztrációkat, bútorokat és képzőművészeti alkotásokat. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás

1959. május 14.

6 óra 05 perc

/Ismét megnyilik...1.folyt./

Három helyiségben hazai és külföldi kiadványok szemléltetik a költő rendkívüli megbecsülését és azt a világhírnevet, amelyet forradalmi egyéniségével és életművével kivívott. Külön tereben mutatják be a kiállított dokumentumok, fényképek, nyomtatványok, rajzok és hírlapi cikkek Petőfi költészetének hatását a magyar munkáscsapat felfedező, forradalmi harcára. A következő tereben anyaga a költő fellépését megelőző időszak, a reformkor társadalmi, politikai, és társadalmi harcát ábrázolja. Egy másik helyiségben a költővé érés esztendőit, a következő tereben a nagy versek születésének, a forradalom érlelődésének, a költő élete két legtermékenyebb éveinek, az 1846-47-es évek anyagát, végül az utolsó tereben a forradalmár Petőfi harcát mutatják be a látogatóknak. /MTI/

-o-o-o-o-

Cseh vígjáték a Petőfi Színházban

1959. május 14.

A Petőfi Színházban az évad utolsó bemutatójára készülnek: V. Blazek: Mesébe illik című zenés vígjátékát próbálják. A cseh író darabjának színhelye Prága. A zsufolt villanokon egy fiatalember átadja helyét egy öreg, "csodátévő" apókének. Az öregember hátlából teljesíti a fiatalember három kívánságát...

A darabban ott a zene, a vidámság és a második felvonásban a színpadon televíziós játék formájában divatbemutatót is lát majd a közönség.

A darabot Makai Péter rendezte, zenéjét Polgár Tibor szerzette, a díszleteket Ester Krumbachová tervezte. A főbb szerepeket Agárdy Gábor, Gellért Lajos, Csáky László, Bánhidi László, Böröndi Kati, Petur Ilka, Lengyel Erzsébet, Boszterczey Pál és Somogyvári Rudolf alakítja.

V. Blazek vígjátékát május 30-án mutatják be a Petőfi Színházban. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás

1959. május 14.

6 óra 10 perc

Hatmillió palántát ültetett az idén, s máris primor-zöldszőveget szállít exportra a félésztonós budapesti Vaszil Kolarov Termelőszövetkezet

1959. május 14.

4

Mindössze félésztonós a Ceepel-sziget csucájában 206 holdon, 114 taggal gazdálkodó Vaszil Kolarov Termelőszövetkezet. A kezdeti nehézségeken a XXI. kerületi tanács és a környéki ipari üzemek baráti segítségével hamarosan tuljutottak: tábláikon milliószámra sorakoznak a kifejlett zöldszővények és palánták. Eddig több mint hatmillió palántát ültettek el a tagjai. Igen jó segítségükre volt az augusztus 20 Termelőszövetkezettől kölcsönzött palántázó gép, amely néhány kezelő munkással naponta 70 ember munkáját végezte el. A gyors és olcsó gépi palántázás kedvező eredményeit látva, a tagság úgy határozott, hogy négy palántaültető gépet vásárolnak.

Eddig keréken 180.000 melegágyi palántát értékesített a Vaszil Kolarov. A primórokból származó eddigi bevételük megközelíti a félmillió forintot. Nemcsak a főváros zöldézellátásához járul hozzá a fiatal szövetkezet, külföldre is szállít primórokat: még márciusban 20.000 faj palántát szállítottak Prágába, s a tervek szerint a következő hetekben 400.000 csomag korai fehér karalábót exportálnak. Évi bevételük tervük öt és félmillió forint. Munkacsomagként - az első gazdasági év végére - 43 forint részesedést terveztek, de a kedvező indulásból úgy látszik; megközelítik az ötvenforintot. /MTI/

-o-o-o-o-

Megkezdődött a kamillavirág gyűjtése - Kétszeresére emelkedett az átvételi ár

5

1959. május 14.

Az egyik legkeresettebb gyógynövényfajta, a kamillavirág gyűjtése ezekben a napokban kezdődik országosra. A megnövekedett belföldi kereslet és a külföldi elhelyezési lehetőség bővülése miatt a felvásárlással megbízott földművelőszövetkezetek az idén minden mennyiségben át tudják venni a gyűjtőktől a kamillavirágot, sőt újabb kedvezményeket is nyújtanak részükre. Az átvételi árat, a múlt évihez viszonyítva, duplára emelték, s valamennyi gyűjtőt el tudnak látni a gyorsabb szedést szolgáló úgynevezett kamilla-fésűvel. Az Országos Gyógynövény és Selyemgubóforgalmi Szövetkezeti Vállalat szakembereinek véleménye szerint az idén körülbelül június végéig lehet a kívánt minőségű virágot gyűjteni. Tájékoztatójuk szerint egy-egy személy naponta 30-100 forint értékű virágot képes gyűjteni. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4 kiadás
6

1959. május 14.

6 óra 15 perc

A Szépművészeti Múzeum

1959. május 14.

a Budapesti Ipari Vácór tartama alatt, május 15-től - hétfő kivételével - mindennap 10-19 óráig látogatható. /MTI/

-o-o-o-o-

A Mezőgazdasági Múzeum aulájában

1959. május 14.

7 Cserháti Sándor, a Magyaróvári Gazdasági Akadémia és az Országos Fővénytermelési Kísérleti Állomás volt igazgatója halálának 50. évfordulója alkalmából emlékkiállítás nyílt. /MTI/

-o-o-o-o-

Több kiállítás nyílik a hét végén - Ferenczy Béni műveit gyűjteményes kiállításon mutatják be

1959. május 14.

Pénteken és szombaton több új tárlat nyílik a budapesti kiállítási termekben. Pénteken a Műcsarnok kamara-termében nyitják meg Szlavik Lajos festőművész tárlatát, ugyanazon az újjáépített Fenyves Adolf-teremben Bolmányi Ferenc festményeinek tárlatával indítják meg az ottani kiállítások új sorozatát.

Nagyjelentőségű tárlat nyílik szombaton a Nemzeti Szalonban: Ferenczy Béni szobrászművész tárlata. A gyűjteményes kiállítás a kisplasztikákon és a nagyobb méretű szoborkompozíciókon kívül bemutatja a művész páratlan jelentőségű éremművészeti munkásságát is, a falakat pedig a mester művészi becsü rajzai díszítik. A kiállítás anyagát egyrészt a Szépművészeti Múzeum, a Nemzeti Galéria és a vidéki múzeumok, másrészt magángyűjtők becsátották rendelkezésére. A nagy érdeklődéssel várta kiállítást szombaton délután László Gyula egyetemi tanár nyitja meg. /MTI/

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás

1959. május 14.

7 óra -- perc

Megérkeztek Baranyába a legszébb költözőmadarak

1959. május 14.

Az ország legmolegabb vidékére, a dél-baranyai Villány környékére megérkeztek a legszébb költözőmadarak, a gyurgyalagok. Ezek a rigónagyedgu, tarkatollazatu madarak itt telepednek le a legszivezebben. A villányi dombokon 150-200 gyurgyalag - vagy ahogy Baranyában nevezik: gyurgyóka - fészkel nyaranta. Az egzotikus külsejű madarak egyébként minden tavasszal legkésőbbben érkeznek meg költözőmadaraink közül. /MTI/

-o-o-o-o-

Előreláthatólag nem lesz semmiféle fennakadás a kánikula idején az ásvány-, a szikviz- és az üdítőital-ellátásban

1959. május 14.

10

A Fővárosi Ásvány- és Szikvizüzem az idén alaposan felkészült a nyárra. A nyári időszakban 120.000-150.000 liter ásványvizet juttat naponta a főváros lakosságának a tavalyi 100.000-110.000 literrel szemben. Ez a mennyiség lényegesen nagyobb, mint a tavalyi igény volt. Feltétlenül szükséges azonban, hogy a KÖZÉRT-üzletek át is vegyék a szállított mennyiséget és ne idegenkedjenek eladásától. Szikvizből naponta 170.000 litert állít elő. A tavalyi 100.000 üveggel szemben az idén 120.000-130.000 üveget töltenek meg bambival. Érdekes, hogy az üdítőitalok iránt máris igen nagy a kereslet. Míg tavaly a nyári hónapokban átlagosan 65.000 üveg bambit fogyasztottak Budapesten, most már 80.000-85.000 üveg üdítőitalt vásárol a lakosság. /MTI/

∠ előreláthatóan

-o-o-o-o-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1959. május 14. 7 óra 10 perc

Pénteken Hajduböszörményben sorsolják a lottót

A lottó 20. játékheti sorsolását május 15-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel Hajduböszörményben, a városi művelődési otthonban tartja a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság./MTI/

A faanyag nyolcvan százalékát megtakarítják, hatvan százalékkal növelik a termelékenységet a vas zsaluzó berendezésekkel - Az új módszerrel betonoznak két lakóházat

1959. május 14.

Az építkezések költségének számottevő részét a betonozáshoz használt zsaluzó faanyag képezi. Mivel a fa exportcikk, a zsaluzás alaposan megdrágítja az építkezéseket. Az Építésügyi Minisztérium anyagellátási és értékesítési igazgatósága most olyan - külföldön igen elterjedt - vas zsaluzóberendezéseket vásárolt, amelyekkel igen sok fát lehet megtakarítani. Ezek a zsaluzó-berendezések változtatható méretű rácsos gasgerendákból állnak. Födémbe-
tonozásnál ezek támasztják alá a szabványos nagyságu síma felületű fa zsaluzótáblákat, amelyekre a betont öntik. A gerendákat vasoszlopokkal ducolják alá. Az új berendezésekkel a faanyag általában 80 százalékát megtakarítják, ezenkívül 50-60 százalékkal növelik a betonmunka termelékenységét, mert az ácsoknak nem kell a hosszadalmas faszaluzással bajlódniuk.

A vas zsaluzóberendezések élettartama 15-20 év. Költségük három év alatt megtérül. A fa zsaluzó táblák is sokszor felhasználhatók. Jelenleg az új módszerrel betonozzák a Kékgolyó utca és a Városmajor utca sarkán épülő OTP házat és a Fehérvári uton készülő egyik épületet. Az új szerkezetek mindkét helyen beváltak./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1959. május 14. 7 óra 20 perc

Junius 25. helyett május 20-ig lefektetik a gázvezetékét a Nagyköruton és a Rákóczi uton

A Rákóczi uton és a Nagykörutnak a Bérkocsis utca és a Dohány utca közötti szakaszán az uttest átépítésével egyidejűleg a Gázművek kicseréli a régi vezetékeket, 2.800 méter utcai gázcsővezeték és mintegy 3.000 méter csatlakozóvezeték cseréje vált szükségessé. A Gázművek dolgozói márciustól kezdve egy-egy szakaszt állandóan határidő előtt építették át. Az eddigi eredmények alapján a tervben előírt junius 25. helyett a Rákóczi uton és a Nagyköruton a munkákkal május 20-ig elkészülnek. Ezzel segítik a többi közmű, az utépitők és a vasut-
építők munkáját is, s remélhetőleg a tervezettnél előbb lehet majd átadni az új uttestet a forgalomnak./MTI/

Jóváhagyták az urkuti mangánbányák nagyarányu fejlesztési tervét

1959. május 14.

Többhónapos körültekintő helyszíni vizsgálat és a szakértői vélemények mérlegelése után illetékes szervek jóváhagyták az urkuti mangánbányák tíz évre szóló fejlesztési tervét.

A terv szerint új üzemet építenek, ahol a felszínre hozott mangánércet megtisztítják a hozzátapadó agyagtól és márgától. A mosónak nevezett üzembrészt a legkorszerűbb gépi berendezésekkel látják el. A későbbi évek másik nagy feladata a 3-as számú akna bővítése. Az 1941-ben háborús sietséggel megnyitott üzemet korszerűsítik, új vágatokat építenek a közelben fekvő jó minőségű ércvagyont rejtő telepek irányába.

Az urkuti bánya mélységét csaknem 90 méterrel növelik, hogy megközelíthessék a geológusok által nemrégiben feltérképezett érctelepeket. A bővített bányában akkumulátoros, elektromos meghajtású mozdonyok közlekednek majd, és gondoskodnak a dolgozók munkakörülményeinek javításáról is. Fürdő és irodaház épül, s egész sor korszerű gép-
nyitni majd a mangánbányászok o' fáradságos munkáját./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8 kiadás 1959 május 14 10 óra 55 perc

A magyar gépipar számos újdonsága a Budapesti Ipari Vásáron

1959 május 14

A Budapesti Ipari Vásár legnagyobb állandó épületében, a Petőfi csarnokban kapott helyet kohó- és gépiparunk. Itt a legnagyobb területet, mintegy 2.500 négyzetmétert, szerszámgépiparunk gyártmányai foglalják el. A felsorakoztatott gépujdonságok a nem szakemberek számára is nagy látványosságot jelentenek. Látható a Fémáru- és Szerszámgyár programvezérlésű revolveresztergője, amelynek irányítása telefontárcsával történik. A legnagyobb berendezés itt a Szerszámgépjárató Intézet első magyar gyártmányu egységfejes furó cölgépe. Ezt a Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyárban állítják majd munkába a Diesel-motor blokkok megmunkálásához. Kiállították a Pioker-Möré-féle elektro-hidraulikus másoló-berendezést, amelyen a Kossuth-díjas Pioker Ignác Brüsszelben a világkiállításon is dolgozott. Az Esztergomi Szerszámgyár elküldte a vásárra a billenőasztalos gyalugép-családját. Ezekre a gépekre külföldről is sok megrendelést kapott. Szintén exportra készül a gyár másik gépe, a gravírozó pantográf, amelyet eddig csak Svájcban gyártottak. A Kőbányai Szerszámgyár most mutatja be először a nagy pontossággal dolgozó műszerész esztergákat. A szerszámgépek között látható a csucs nélküli köszörű, a nagyfrekvenciájú edzőgép, különböző dróthúzó és kábelgyártó gép, a DIMÁVAG hidraulikus lemezollója. Szerszámgépiparunk valamennyi gyártmánya felveszi a versenyt a külföldiekkel.

A szerszámgépipari kiállítás mögött kapott helyet hajóiparunk bemutatója. Különböző hajómodelleket állítanak ki, a 16 x 15-méteres medencében pedig az ipar legújabb büszkeségét, az alumínium motorost helyezik el.

A Petőfi-csarnok látogatói megtekinthetik erősáramu iparunk produktumait is. Első alkalommal állítják ki az Anód-Egyenáramirányítógyár higanygőz egyenirányító-berendezését. Ilyen berendezéseket többmillió forint értékben exportálunk. Itt látható a Klement Gottwald Villamossági Gyár óriás trafója, amelyhez hasonlókat szállítunk a külföldön, magyar berendezésekkel épülő erőművekhez.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9 kiadás 1959 május 14 10 óra 55 perc

/A magyar gépipar..... folyt./

A Petőfi-csarnok mellett épült fel a Találmányok pavilonja. A látogatót villanyujság fogadja, amely szintén magyar találmány. Az itt működő berendezés teljesen korszerű. Míg a November 7. téren levő villanyujsághoz előre kiszedik a betűket, ehhez csak az írógépsort kell leütöni és automatikusan kigyulladnak a betűk. A pavilon egy részében berendezték a régi magyar találmányok kis muzeumát. Itt látható többek között az Eötvös-inga, a Jedlik-féle dinamó, a Bánki Donát-turbina, a Virágh-féle gyorstávirót. Ebben az üvegpavilonban a régi találmányokon kívül a szakemberek, a külföldi látogatók a magyar mérnökök számos új alkotásával is megismerkedhetnek. A főnök-titkári távbeszélőközpont három változatát is bemutatják. Ezek közül a legkisebb nem nagyobb egy táskairógépnél. Működési elvében a Rajkai-féle gébonszelőtelőhöz hasonlít a Balmos-féle répszem-koptató. A MÁV egyik találmánya a hegesztő-transzformátor, csak terhelés alatt vesz fel áramot s így sok energiát takarít meg. Az új találmányok között található a keramikus infravörös gáz felifűtő, a Kóta-féle homokpuska, a Tünde elnevezésű tranzisztoros szebráció, egy teljesen higiénikusan működő fejőgép és még sok más érdekos berendezés.

A vásár területe kissé "túl" a Városligeten. A Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyár ugyanis a Petőfi-pavilonba gyártmányainak csak egy részét, a kisebb motorokat küldte el, vasuti kocsijait pedig a Nyugati pályaudvar posta-vágányain állítja ki. Az érdeklődők itt szemlélhetik meg a legújabb légkondicionáló berendezéssel felszerelt III. osztályu személykocsit, a vasuti étkezőkocsit és a 130 lóerős Diesel-mozdonyt. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10 kiadás 1959 május 14 10 óra 55 perc

Magyar tudósok részvétele az UNESCO kiadásában megjelenő hátkötetes művelődéstörténet munkáiban

1959 május 14

Magyar tudósokból bizottság alakult, amely az UNESCO kiadásában megjelenő, Az emberiség tudományos és kulturális fejlődésének története című nagyterjedelmű művelődéstörténeti sorozat magyarországi munkáival foglalkozik. A bizottság az Akadémián ülést tartott, amelyen Molnár Erik akadémikus, a bizottság elnöke ismertette a munkák állását.

Elmondotta, hogy a sorozatnak, - amely az ember megjelenésétől kezdve napjainkig körülbelül 12.000-15.000 oldalon, hat kötetben tárgyalja az emberiség művelődéstörténetét, - több mint a fele már megérkezett Magyarországra. Egyelőre csak a sokszorosított szövegeket küldték meg, s ezekhez tesznek majd módszertani és tartalmi megjegyzéseket a magyar szakemberek. A kiadvány mostani szövegét, - amelyet amerikai, francia, angol és olasz történészek készítettek - a magyar művelődés- és tudománytörténet adataival egészítik ki.

A munka megkönnyítésére két folyóiratot indítottak. Az egyik, Párizsban megjelent Cahiers d'Histoire Mondiale című folyóirat általában a művelődéstörténet tudományos problémáit vitatja meg. Egyik száma teljes egészében a szovjet tudomány eredményeit ismertette. A másik folyóiratot a Szovjetunió Tudományos Akadémiája jelentette meg 1957-ben V sztyik Isztorii Mirovój Kulturii címen. A kiadvány a Szovjetunió és a népi demokratikus országok kulturális történetének ismertetésén kívül nagy helyet szentel a nyugati tudományos eredmények ismertetésének és bírálatának is. A szovjet tudósok a népek tudományos együttműködésének szellemében jelentős eredményekkel gazdagítják a tudománytörténetet a francia és a szovjet folyóiratban. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11 kiadás 1959 május 14 11 óra 05 perc

Az Országos Takarékpénztár közleménye

1959 május 14

Az Országos Takarékpénztár közli, hogy a Budapesti Ipari Vásáron kirendeltséget állít fel, ahol felvilágosítást adnak a takarékpénztári szolgáltatások ügyében. Ezenkívül olyan betétkönyveket is állítanak ki, amelyek az ország bármely részén megjelölt OTP fióknál beválthatók. Bárhol váltott betétkönyvre tetszés szerinti összeget fizetnek ki, amennyiben a könyv tulajdonosa szándékát előre bejelenti ott, ahol a takarékbetétkönyvet kiállították. A helyközi betétkönyvekre előzetes bejelentés nélkül is vehető fel pénz. /MTI/

- o -

Az idén új üzemek kezdik meg a rendszeres termelést Baranya megyében

1959 május 14

Az idei terv Baranya megyében, Pécs területét is beleértve, mintegy 1,1 milliárd forint értékű állami beruházást irányoz elő. A beruházások nagyrészt ipari jellegűek, de többek között Pécsen 821 lakás is épül állami erőből.

Az idén számos, nagyfontosságú ipari létesítmény üzembehelyezésére kerül sor a megyében. Pécsen az év végén kezdi meg működését a Pécsi Hőerőmű 32.000 kilowattos gépegyége. Az első félévben befejeződik a Mohácsi Farostlemezgyár próbüzemeltetése, s utána a gyár megkezdí a rendszeres termelést. Jelentős teljesítőképességével évi egymillió dollár értékű farost behozatalától mentesíti nép gazdaságunkat.

Az idén fejeződik be a Pécsi Koksztüvek bővítése és 27 millió forintos költséggel megkezdik a koksztüvek rekonstrukcióját. Korszerűsítik a Pécsi Cementárulipari Vállalatot, folytatják a drávaszabolcsi Kendergyár ujjáépítését és teljes termelőképességgel rövidesen megkezdí a termelést az év elején részlegesen üzembehelyezett Hidasi Brikettgyár.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12 kiadás 1959 május 14 11 óra 10 perc

/Az idén... folyt./
18

A kokszolható szén termelésének fejlesztését ugyancsak számos beruházás szolgálja. Hatvanmillió forintos költséggel befejezik a pécsujhegyi szénmosó bővítését és korszerűsítését, üzembe helyezik a Vasas-Hosszuhatény és a Pécsszabolcs-Pécsujhegy közötti kötélpályákat, valamint a Hosszuhatény-Hird közötti vasutvonalat. Tovább építik a hosszuhatényi feketeszénvidéket feltáró aknákat. Komlón a zobáki ikeraknák építésére és a szénosztályozó automatizálására költenek nagyobb összegeket. /MTI/

- o -

Üzembe helyezték az Ozdvidéki Szénbányászati Tröszt 250-ik kaparó-szalagját

1959 május 14

Az Ozdvidéki Szénbányászati Trösztnél a bányamunka könnyítésére mindenekelőtt a szállítást igyekeznek gépesíteni. A borsodnádasdi üzemben most szerelték fel a tröszt 250-ik kaparószalagját, s ezen a munkahelyen a kézi csillázás teljesen megszűnt.

A trösztnél korábban használaton kívül helyezett 65 kaparószalagot még az idén rendbehozzák, s új gépek helyett ezeket helyezik majd üzembe. Negyven kaparószalag felszerelésére rövidesen sor kerül. /MTI/

- o -

Muzeumi napok Debrecenben - Medgyassy-émlékesarnok nyílik a Déri Muzeumban

1959 május 14

A debreceni Déri Múzeum május 16-tól 24-ig muzeumi napokat rendez. A gazdag eseménysorozat május 16-án a Medgyassy-émlékesarnok megnyitásával kezdődik, másnap Benczur Gyula műveinek gyűjteményeskiállítását tekinthetik meg a látogatók. Itt a nagy művész több mint száz alkotását mutatják be. Móricz Zsigmondra emlékezve az író debreceni hagyatékából és a múzeum anyagából rendeznek kiállítást, továbbá kínai kiállítást készítenek elő, s bemutatják majd a múzeum nagyértékű antik ékköveinek gyűjteményét is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13 kiadás 1959 május 14 12 óra 11 perc

Könyv a Tanácsköztársaság Csongrád megyei eseményeiről

1959 május 14

Az MSZMP Csongrád megyei bizottsága a Tanácsköztársaság 40. évfordulója alkalmából könyvben jelentette meg az 1918-1919-es évek helyi eseményeinek történetét. A 250 oldalas mű ismerteti a megye képzőművészetét, az irodalmi és színházi élet eseményeit a Tanácsköztársaság idején, valamint a munkásosztály forradalmi megmozdulásait. Közli továbbá a direktóriumok által kiadott iratok, plakátok és röplapok fotókópiáit. /MTI/

- o -

Munkásszálló Mizserfán

1959 május 14

A mizserfai bányászok csütörtökön vették birtokukba a munkásszállót. A 600.000 forintos beruházással készített épületben klubhelyiséget is berendeztek. A szálló szomszédságában jövőre megkezdik a nógrádi iparmentance legkorszerűbb munkásszállójának építését. /MTI/

- o -

Jelentkezni lehet felsőfoku tanító- és óvónőképző intézetek nemzetiségi tagozataira

1959 május 14

A Művelődésügyi Minisztérium nemzetiségi osztálya felhívja azoknak az érettségizett, herminc éven aluli nőknek és férfiaknak figyelmét, akik valamelyik hazai nemzetiséghez tartoznak, vagy valamelyiknek a nyelvét társalgási fokon jól birják, hogy jelentkezhetnek még a felsőfoku tanító- és óvónőképző intézetek nemzetiségi tagozataira.

Szeptember hó 1-től ugyanis a hazai nemzeti- ségi nyelvű általános iskolákban működésre jogosító általános iskolai tanítói oklevél csak a budapesti tanítóképző intézetben szerzhető. /Címe: Budapest, XII. Kiss János altábornagy utca 40./ Szlovák, szerb-horvát és román nyelvű óvodákban működésre jogosító óvónői oklevél a szarvasi /Békés megye/, német nyelvű pedig a soproni óvónőképző intézetben nyerhető.

A félévteli kérelmek közvetlenül az intézetek igazgatóságaihoz küldendőek, még pedig - tekintettel a szoros határidőre - nagyon sürgősen. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14 kiadás 1959 május 14

12 óra 5 perc

Új üzemágak a fiatal termelősövetkezetekben

1959 május 14

Az új és a jelentősen megnövekedett taglétszámu, földterületű termelősövetkezetekben emellett, hogy a szántóföldeken belterjesebben gazdálkodnak, emelik a munkaigényes növények arányát, új üzemágak létesítésével gondoskodnak a tagok állandó foglalkoztatásáról.

Kertészet

Hajdu megyében a csaknem ötezer holdas földsi Rákóczi Termelősövetkezetben, ahol 5.5. hold föld jut egy-egy tagra, a Keleti Főcsatorna mellett száz holdas alagsóves öntözőrendszert építettek ki. Már az idén 80 holdon termelnek paradicsomot, paprikát, káposztát, hagymát, dinnyét és különböző konyhakerti növényeket. A kertészetben késő őszig 200 asszony és lány talál állandó munkát.

Ugyancsak 80 holdas kertészetet létesítettek, 20 holdon pedig dinnyét termelnek a győrszentiváni Új Utakon Termelősövetkezetben. Termelvényeiket a helyi és győri boltjokban értékesítik, s így a kertészetből csaknem egymillió forint bevételre tesznek szert. Az új üzemág 120 szövetkezeti tag számára jelent állandó elfoglaltságot.

Gyümölcsös

Szolnok megyében a két szakcsoportból alakult fegyvernéki Uttörő Termelősövetkezet 150 tagja 70 holdas gyümölcsöse mellé újabb száz holdat telepít.

Szabolcs megye termelősövetkezetei is felkészültek a nagyarányú gyümölcsstelepitésre. Ez év tavaszán csaknem félezer hold nagyüzemi gyümölcsöst telepítettek, s egyre fokozódó ütemben folytatják tovább a gépekkel művelhető gyümölcsöskertek kialakítását.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás

1959 május 14

13 óra - perc

/Új üzemágak... 1 folyt./
14

Faiskola

Az ujszegedi Haladás Termelősövetkezet taglétszáma és földterülete az idén megkétszereződött. A nagyüzemi kertészet létrehozása mellett a munkaerő jobb kihasználása érdekében bővítik faiskolájukat. Tavaly a 12 holdas faiskola másfél millió forintot jövedelmezett. Az idén már 45 holdon nevelik az alma, a szilva, a barack és egyéb csemetéket. A kertészkedés és a gyümölcsfa-nevelés kifejlesztésével sikerült megszüntetni a paraszti munkára jellemző "holt szezon"-t, minden tag állandó elfoglaltságot talál.

Málnatelepek

A Zala megyei termelősövetkezetek egy része az eddig csaknem teljesen terméketlen területeket málna, ribizke, köszméte termesztésére használja. Az első málna, ribizke és köszméte telepeket az ujudvari, a sormási és a nagyfakosi termelősövetkezetek alakítják ki.

Viziszárnyas-tenyésztés

A körmendi Vörös Csillag Termelősövetkezet viziszárnyas telepet épít a községet átszelő Rába partján. Itt az asszonyok találhatnak jó munkaalkalomra. Már az idén néhány száz, jövőre pedig több ezer viziszárnyast tenyésztenek a szövetkezeti asszonyok. A Zala folyó völgyében, Zalaötvőtől Zala-Csányig is új viziszárnyas telepek épülnek a termelősövetkezetekben.

Méhészet

Somogy megye híres szarvasmarhatenyésztő községében Göllén, annak ellenére, hogy az állattenyésztés sok munkaerőt vesz igénybe, már most gondolnak a jövedelmező melléküzemágak kifejlesztésére. Megkezdték a nagyüzemi kertészkedést, ezenkívül a tej helyi feldolgozását tervezik, s százcsaládos méhészetet rendeznek be.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16 kiadás 1959 május 14. 13 óra 35 perc

Uj üzemágak... 2 folyt.

Kőbánya

A budakeszi Dózsa Termelőszövetkezet megnyitotta saját kőbányáját, amelyben jelenleg tíz termelőszövetkezeti tag dolgozik. Ugy tervezik: fejlesztik a bánya kapacitását, s nemcsak saját építkezésükhöz, hanem Pest megye több termelőszövetkezete számára is szállítanak építőanyagot.

Fűrészüzem és téglagyártó

A mellékküzemágak létrehozásában igen ötletesek a szövetkezeti vezetők. A hertai Lenin Termelőszövetkezetben például fűrészüzemet és téglagyártót is működtetnek. Igelben kötélgyártó műhelyt létesített a termelőszövetkezet. Nagyhalásziiban a termelőszövetkezetek gyógynövény termesztéssel, a Nyírságban pedig több közös gazdaság halivadék-tenyésztéssel fokozza jövedelmét. /MTI/

- o -

Nagy kedvvel dolgoznak Berenyében a nemzetiségi termelőszövetkezetek

1959 május 14

Berenyében már hetven olyan termelőszövetkezet működik, amelynek tagjai teljes egészében, vagy túlnyomórészt német, horvát, illetve román ajkú parasztok. Harmincötre emelkedett azoknak a német és horvátoktól felleve a száma, ahol a dolgozó parasztok többsége már a közös gazdálkodás útjára tért.

A nemzetiségi termelőszövetkezetek még sohasem dolgoztak ilyen kedvező körülmények között, mint az idén, s ez meg is látszik munkakedvükön, eredményükön. A villánykövési Alkotmány Tsz németajkú tagjai 13 hold szőlő telepítését fejezték be, s már most gondoskodnak arról, hogy újabb 13-15 holdat telepítsenek be szőlőültetvényekkel a híres történelmi borvidéken. Az olasz május 1. Tsz, amelynek csaknem az egész horvátajkú község tagja lett, másfélmillió forintos költséggel százfőrhelyes szarvasmarha istállót, ezenkívül százhetven férőhelyes sertésólat épít; hogy az építkezéseket olcsóbbá tegyék, régi pincéket bontottak szét, s ezek anyagát használják fel. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1959. május 14. 13 óra 40 perc

Traktoroként ezerkétszáz normálhold

1959. május 14.

26.

A Bácsalmási Gépállomás traktorosai a pártkongresszus tiszteletére terven felül háromezer normálhold gépi munkát vállaltak. A terv túlteljesítését kezdeményező traktorosok vállalásaiból alakult ki most az ezerkétszáz holdas mozgalom, ami annyit jelent, hogy a gépállomáson minden gép ezerkétszáz normálholdnak megfelelő munkát végez ebben az évben. A legjobbak, mint Fodor József és Bári István, már 800 normálholdnál tartanak. /MTI/

- - -

Két és félezer szarvasmarhát vásárolnak a Szolnok megyei termelőszövetkezetek

1959. május 14.

27.

Szolnok megye új és területileg megnövekedett termelőszövetkezeteinek az évi gazdálkodási tervében jelentős helyet foglal el a jószágállomány fejlesztése. E célból tavasszal szántóterületüknek 15 százalékán vetettek pillangósvirágú takarmánynövényeket, s a kedvezményes akcióban két és félezer szarvasmarhát, 1800 kocasüldőt, több mint ötezer juhot vásárolnak. Magasabb színvonalra emelik a korábbi években mellőzött aprójószágtenyésztést is: csaknem százhuszezer naposcsibét, tízezer pulykát, hatezer kacsaát hoznak be a megyébe. /MTI/

- - -

Mézvásár - mézeskalács kostoló a Flórián téren

1959. május 14.

28.

Az Országos Méhészeti Szövetkezeti Központ a következő hetekben több nagy fővárosi üzletben kiállítást és vásárt rendez. Az első bemutatót csütörtökön délelőtt nyitották meg a Flórián téri Csemege Áruházban, ahol a kiállítás ideje alatt az összes hazai mézrajták és mézes készítmények megvásárolhatók. Külön érdekessége a kiállításnak, hogy belföldön most mutatják be először a brüsszeli világkiállításon első díjat nyert, ősi motívumokkal díszített mézeskalácsokat. A Flórián téri és a következő napokban nyitott kiállításokon az érdeklődők ingyenes kostolóval győződhetnek meg az eladásra kínált áruk jó minőségéről. /MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18 kiadás 1959 május 14 13 óra 40 perc

Az alföldi olajkutatás központja lesz Szolnok

1959 május 14

A Kőolajipari Tröszt alföldi kőolajfúrásai üzeme mintegy 19 millió forintos költséggel ipartelepét létesít Szolnokon. Az alföldi olajkutatás új központjának építését a múlt év őszén kezdték meg, s azóta elkészült a telep csatornehálózata, több raktárépület és a 15 műhelykocsi befogadására alkalmas garázs. Decemberre tétő alá hozzák a 140 helyiségből álló központi épületet, ahol az irodákon kívül laboratóriumok, öltözők, fürdők, étkezdék és gyűléstermek is helyet kapnak. Az iparteleppel egyidőben 47 lakásos lakótömb és korszerű légényszállítás is épül az olajbányászok részére. /MTI/

- o -

Önkiszolgáló és önkiválasztó boltok nyitnak Tolna megye falvaiban

1959 május 14

Bonyhádon csütörtökön megnyitott Tolna megye legkorszerűbben felszerelt, 400.000 forintos áruraktárral rendelkező önkiszolgáló csemegé és háztartási boltja. Ugyanezen a napon nyitották meg Dombóvárott az önkiválasztó cipőszekrényt és az üveg-műanyagboltot. Az új üzleteket, a megye földművelésügyi vezetőinek kíséretében megtekintette Halász János belker-skedelm. miniszterhelyettes. /MTI/

- o -

Bizottság alakult a Marcal-völgy vízrendezésére

1959 május 14

A Magyar Agrártudományi Egyesület talajtani társasága és az egyesület győri csoportja talajtani napokat rendezett Mosonmagyaróváron. A találkozón neves szakemberek számoltak be a talajjavítás korszerű módszereiről, majd bizottságot alakítottak a Marcal-völgy vízrendezésére. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19 kiadás 1959 május 14 13 óra 40 perc

Időjárásjelentés

1959 május 14

A Meteorológiai Intézet jelenti csütörtökön, május 14-én délelőtt 12 órakor:

Legmagasabb nappali hőmérséklet
20 fok körül

A Szovjetunió európai területéről származó hűvösebb levegő Középeurópán keresztül tovább folytatja útját délnyugat felé. Ez a levegőfajta az alacsonyabb szélességek felé áramlása során egyre erőteljesebb besugárzási hatások alá kerül. Ennek következtében ebben a légtömegben gyakoriak a záporok, zivatarok. Nyugateurópában és a Skandináv félszigeten csendes, derült az időjárás. A Káspi és a Fekete tengertől északra tovább tart a nagy meleg, például Szaratovban tegnap 30 fokot mértek.

Hazánkban tegnap felhős volt az ég. Több helyen hullott eső, sőt a Dunántúlon néhány helyen zivatar is volt. Az ország északkeleti részén 9-15, Siklóson 8 milliméter, máshol jelentéktelen mennyiségű eső esett.

A hőmérséklet napközben északkeleten 14-17, máshol 17-20 fokig emelkedett. Éjszaka keleten 7-10, nyugaton 3-6 fokig süllyedt.

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14,6 fok volt, a sokévi átlagnál 1,0 fokkal alacsonyabb.

Budapesten csütörtökön 12 órakor a hőmérséklet 17 fok. A tengerszintre átszámított légnyomás 763,4 mérsékelt süllyedő irányzatú. / milliméter

Várható időjárás péntek estig: mérsékelt északkeleti, keleti szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 7-10, nyugaton 4-7. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18-21 fok között.

Távolabbi kilátások: továbbra is záporosók, zivatarok.

A Duna mai vízállása: 333 centiméter. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2o kiadás 1959 május 14 15 óra 10 perc

Ötezer család ülteti a paprikapalántát a szegedi körzetben

1959 május 14

A szegedi paprikatermelő körzetben mozgalmas a határ. E vidék hagyományos munkája a paprikapalántázás, sok évtizede már társas munka, s csoportosan, egymást segítve dolgoznak az egyéni termelők is. A család aprajánagyja kinn van ilyenkor a földesken. Először utolsó gereblyével kijelölik a palánták helyét, utána - rendszerint gyerekek - a kijelölt helyre rakják a kis növényeket, majd gyakorlott ültetők teszik földbe a palántát. A mostani langyos, borult idő különösen kedvez az ültetőknek. A tűző nap nem tehet kárt a gyenge palántákban, s öntözni sem kell, mert elegendő nedvesség van a földben. Az idén a szegedi paprikatermelő körzetben kilenc-tízezer gazdálkodó kötött termelési szerződést, és jelenleg már több mint ötezer család ülteti az előnevelt palántákat. /MTI/

- o -

Irodalmunk egészséges fejlődését tükrözi az idei ünnepi könyvhét - 275 mű, 1.100.000 példányban

HA

1959 május 14

Köpeczi Béla, a Kiadói Főigazgatóság főigazgatója csütörtökön délelőtt tájkoztatta a sajtó képviselőit az idei, május 30-június 7 között megrendezendő ünnepi könyvhétről. Mint elmondotta, az elmúlt években kialakult hagyományokhoz híven az idei könyvünnep is elsősorban a mai magyar irodalom seregszemléje. 1958-ban igen nagy számban bocsátották ki élő lírikusaink, elbeszélőink és drámaíróink alkotásait, azóta pedig a fejlődés tovább haladt. Az idén kiadott és a könyvhétre megjelenő művek száma, témája is bizonyítja, hogy íróink nagy része megtalálta a helyes utat, együtt halad a szocializmust építő népünkkel. Az új művek között elsősorban a mai témájú alkotások találhatók, így tehát folytatódnak a már régebben kibontakozó egészséges törekvések. Ha beszélnek a különböző irodalmi irányzatok képviselői, közreadják mind új, mind régebbi, átdolgozott műveiket.

/folyt. köv./

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fény utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

H 1. kiadás 1959. május 14. 14 óra 50 perc

A minisztertanács ülése

1959. május 14.

A Kormány Tájékoztatási hivatala közli: A Minisztertanács május 14-i ülésén megtárgyalta és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé terjesztette a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányának a termelészövetkezeti pártoló tagságról szóló törvényerejű rendelet tervezetét, elfogadta a mezőgazdasági termelés egyszerűbb szövetkezeti formáiról szóló kormányrendeletet és elrendelte annak a Magyar Közlönyben való közzétételét.

A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány megtárgyalta az 1958. évi nyereségrészesedés tapasztalatait és megállapította, hogy a nyereségrészesedés igen hatékonyan segítette elő a termelékenység emelését és az önköltség csökkentését. Az állami vállalatok többmilliárd forint terven felüli nyereséget értek el és ebből egymilliárd forintot meghaladó összeget fizettek ki nyereségrészesedés címén a dolgozók részére. A terven felüli nyereség döntő részét az ipari vállalatok fizették be az állami költségvetésbe és így a kifizetett nyereségrészesedés túlnyomó része is az iparban dolgozóknak jutott.

Figyelemmel arra, hogy a nyereségrészesedés rendszere kedvező eredményeket hozott és általában helyesen egyezteteti össze a népgazdaság egésze és a dolgozók egyéni érdekeit, a kormány úgy határozott, hogy a nyereségrészesedés rendszerét 1959 évre is változatlan alapelvek mellett fenntartja. Minthogy 1959. január 1-én a tényleges költségekhez igazodó új termelői árrendszer lépett életbe, a nyereségrészesedés feltételeit az új árrendszer figyelembevételével kell megállapítani. Továbbra is változatlanul érvényes az az alapelv, hogy nyereségrészesedés az előző évben már elért eredmények további javításából származó többlet-nyereség után jár.

A kormány utasította a pénzügyminisztert és az érdekelt minisztereket a nyereségrészesedés 1959 évi szabályainak oly módon történő megállapítására, hogy amennyiben a vállalatok 1959-ben is a múlt évnek megfelelő többlet-nyereséget érnek el, nyereségrészesedés címén általában a múlt évi összegeket kapják meg.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

H 2. kiadás 1959. május 14. 15 óra 15 perc

A Minisztertanács ülése ... fol.

A közlekedési vállalatoknál az igazgatói alap, a kereskedelmi vállalatoknál a jutalmazási alap rendszere ugyancsak változatlan marad.

A kormány meg van győződve arról, hogy a vállalatok vezetői és dolgozói - felhasználva a nyereségrészesedés ösztönző hatását - ebben az évben is jelentős összegű terven felüli nyereséggel járulnak hozzá a népgazdaság fejlesztésében, a szocialista építésben ránk váró feladatok teljesítéséhez.

A Minisztertanács ezután tudomásul vette a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között megkötött szociálpolitikai és társadalombiztosítási egyezmény 1959. évi január hó 30-án történt aláírását, valamint a Magyar Népköztársaság és a Lengyel Népköztársaság között megkötött szociálpolitikai és társadalombiztosítási egyezmény 1959. évi február hó 14-én történt aláírását, majd folyó ügyeket tárgyalta. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21 kiadás 1959. május 14. 15 óra 15 perc

/Irodalmunk... I folyt. /
34

A fejlődés másik jellemvonásaként Köpeczi Béla a fiatslok mind nagyobb számú jelentkezését hangsúlyozta. Mind tavaly, mind ebben az esztendőben, sok ifjú tehetség tűnt fel, különösen a költészetben. Támogatásukat, ugyanakkor segítő bírálásukat könyvkiadóink elsőrendű feladatuknak tartják.

A kiadói főigazgató elmondotta, hogy az ünnepi könyvhéten összesen 275 mű kerül forgalomba, esaknem 1,100.000 példányban. Közülük 82 a könyvhétre jelenik meg, példányszámuk megközelíti a 800.000-ot. Huszonhat regény, verseskötet, dráma, ifjúsági könyv képviseli a mai magyar irodalmat, klasszikusinktól tözenöt munkát bocsátanak ki, míg a külföldi irodalomból huszonkét alkotás lát napvilágot. A fiatal olvasók részére megjelenő könyvek össz-példányszáma eléri a negydmilliót.

A könyvheti kiadványokat méltatva Köpeczi Béla többek között kiemelte Balázs Anna, Berkesi András, Illés Béla, Tamási Aron, Veres Péter és mások alkotásait. Megemlítette az Ébredés című antológiát, amelyben fiatal prózaíróink műveit bocsátja közre a Magvető. Megjelenik Dervas József Kormos és című drámája, amely iránt különösen vidéken nagy az érdeklődés, ahol a darabot még nem láthatták.

Klasszikusaink sorában - a költő halálának 110. évfordulója alkalmából - ismét kiadják Petőfi összes költeményeit. Különlegesen szép, bibliofil kiállításban jelenik meg M. Ricz Zsigmond Rózsa Sándor-trilógiája, a Helikon Klasszikusok most induló sorozatának első kötete.

A külföldi irodalomból többek között kibocsátják Mao Ce-tung költeményeinek igen szép kiállítású kötetét, Kocsetov Jeršov fivérek című regényét, az utóbbi évek szovjet irodalmának egyik kiemelkedő alkotását, Gaucheron Lyoni selyemszövők című költeményét, Stil Majd holnap szeretni fogjuk egymást és Renn A spanyol háború című regényét.

A politikai kiadványok sorában ismét kiadják Kádár János válogatott beszédeinek és cikkeinek kötetét, napvilágot lát több ismeretterjesztő és filozófiai kiadvány, mint például Jaroszlavszkij A kommunisták viszonya a valláshoz című műve. Legtaláljuk a könyvheti könyvek sorában a képzőművészeti és a szakirodalom újdonságait is.

/folyt. köv./

B 22 kiadás

1959 május 14

15 óra 20 perc

/Irodalmunk... 2 folyt.

Az ünnepi könyvhetet a fővárosban az Irodalmi Színpadon rendezett esten nyitják meg, amelyen Bölöni György Kossuth-díjas író mond beszédet. Hasonlóan irodalmi estekkel kezdődik a könyvhet az ország számos nagyobb városában, írók részvételével. Az ebből az alkalomból vidékre látogató budapesti íróknak lehetőséget adnak arra, hogy közeli megismerkedjenek a helyi élettel, különösen a termelés-összetekvés mozgalom kérdéseivel. /MTI/

- o -

A Dunai Vasműben két női munkacsapat is meg akarja szerezni a szocialista munkabrigád címet

1959 május 14

116 K/1

A Dunai Vasműben már 84 munkacsapat vetélkedik a szocialista munkabrigád cím elnyeréséért. Legutóbb a kokszolóműben Lajláth Mária hététagú fűtőcsoportja, a villamosjavító üzemben pedig Zloch Istvánné, ugyancsak hététagú, tekeréscsoportja vállalkozott arra, hogy megszerzik a megtisztelő címet. /MTI/

- o -

Ujfajta anyag felhasználásával tízedre csökken az olajkutatás izapolási költsége.

1959 május 14

116 K/1/G: K/1

A nagylangyeli olajmezőn az egyik mélyfúrásnál ujfajta izapolási eljárással dolgoznak. A furó előtti réteg lazítására és a kivált kőzet felszínrehozására tőzegből kivont anyagot használnak izapolásra. Ennek az izapolásnak a költsége mindössze tízedébe kerül, mint az eddig használt, különleges összetételű izapol. Tekintve, hogy egy-egy kut lefúrásánál átlagosan 10000 forint értékű izapolot használtak el, a megtakarítás igen jelentős. A tapasztalatok alapján véglegesen kidolgozzák az ujfajta izapolási eljárást és az egész olajbányászatban alkalmazzzák. /MTI/

- o -

B 23 kiadás

1959. május 14.

15 óra 10 perc

Nánási László és Erdei Ferenc beszéde

Alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Nánási László és Erdei Ferenc beszédét, amely a szolnoki, illetve az akadémiai nagygyűlésen hangzik el ma délután. Keretet később adunk. A beszédek csak utólagos jelzésre használhatók.

x x x

Nánási László, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára a szolnoki nagygyűlésen bevezetőben rámutatott arra, hogy az emberek milliói világszerte bizakodó érdeklődéssel fordulnak Genf felé, ahol a nagyhatalmak külügyminiszterei tanácskoznak.

- Bizakodó érdeklődéssel tekintenek a világ népei a tanácskozásra - folytatta - mert remélik, hogy azt még magasabb szintű tanácskozás, csúcstalálkozó, a nagyhatalmak vezetőinek tanácskozása követi, a legfontosabb nemzetközi kérdésekről. Mi magyarok őszintén örülünk a tanácskozás létrejöttének és bizakodással várjuk annak eredményeit. Reméljük, hogy a csúcstalálkozó előkészítésén kívül a genfi külügyminiszteri értekezlet előbbre viszi egyes vitás kérdések megoldását is. Elsősorban azt várjuk, hogy egyengetni fogják a német békeszerződés megkötésének az utját. Az összes vitás kérdés közül minket, magyarokat elsősorban a német kérdés érint. Nemcsak azért, mert közel vagyunk egymáshoz, hanem azért is, mert úgy véljük, hogy a német kérdés rendezetlensége veszélyezteti legjobban a népek békéjét, a mi békénket is. A német militarizmus, mint a történelemben oly sokszor, most is háborus veszéllyel fenyegeti az emberiséget. Természetes, hogy minden békeszerető, a békéért harcoló nép aggodalommal szemléli azt a militarista szellemet, amely egyre erősödik a Német Szövetségi Köztársaság uralkodó köreiből. Minden becsületes magyar ember békét akar. A német hódító vágy csak a mi életünkben, egy emberöltő alatt, kétszer sodorta háborúba a világot, népünket is és felmérhetetlen károkat, tevérdék gyászt okozott. A német militarizmus - alig másfél évtizeddel a második világháború után - már ismét fenyegeti a világot, fenyegeti a mi népünk békéjét is. A veszélyt el kell háritani az emberiség feje felől. Örömmel fogadjuk tehát minden olyan kezdeményezést, tervet és cselekedetet, amely elősegíti a német kérdés megoldását. Azt is látjuk, hogy a német kérdést nem lehet egyszerre /folyt.köv./

B 24. kiadás 1959. május 14.

15 óra 10 perc

/Nánási László... 1. folyt./

megoldani, de lehetőséges annak egyes problémáit már most, a békés együttélés érdekeinek megfelelően tárgyalások útján tisztázni és rendezni. Ilyen elsősorban Nyugat-Berlin helyzete. Nyugat-Berlin jelenleg **egyszólván** egy imperialista kémközpont. Magában Nyugat-Berlinben 60 titkosszolgálat működik és innen irányítják Nyugat-Németország területén működő több mint 300 kémszervezetet is. Nyugat-Németország és Nyugat-Berlin területén számos, világszerte **hírhedt** imperialista ügynökség működik és veszélyezteti a békét. Ennek a gyújtópontnak a megszüntetése érdekében javasolta a Szovjetunió Berlin szabadvárossá tételét, a Nyugat-Berlin-i megszállási rendszer felszámolását. Mi magyarok egyetértünk a Szovjetunió javaslatával és támogatjuk azt, annál is inkább, mert előttünk az 1956-os ellenforradalom idején nagyon is világosan beigazolódtott, milyen veszélyt rejtenek a Nyugat-Németországba és Nyugat-Berlinben székelő fasiszta szervezetek és kémközpontok. Nyugat-Berlin szabadvárossá tételét örömmel fogadná a magyar nép, mert ezzel - képletesen szólva - égő kanócot távolítanának el a puskaporos hordó közeléből. Nekünk az a véleményünk, hogy a német népnek a tények tudomásulvételével kell megoldania problémáit. A tény pedig az, hogy jelenleg két Németország van, a Német Szövetségi Köztársaság és a békére törekvő Német Demokratikus Köztársaság. Igen nagy jelentőségű, hogy van már egy olyan Németország, a Német Demokratikus Köztársaság, ahol nem az asélbárók, az ügyvédek, hanem a dolgozó nép kezében van a hatalom és ennek az államnak az ereje a béketábor erőt növeli. Nagy jelentőségű ez az egész emberiség szempontjából, de talán elsősorban a magyar, a lengyel és a csehszlovák nép szempontjából. Ha ugyanis visszatekintünk a múltba, a mi népeinknek századok óta a német hódítási vágy, a német militarizmus okozta a legtöbb bajt, a legtöbb szenvedést. Nemcsak azokat a viszálykodásokat, háborukat értjük ezalatt, amelyekben maguk a németek is résztvettek, hanem a Duna mentén és a Balkánon élő népek közötti viszálykodásokat, háborukat is, amelyeket okoztak. A második világháborúban elsősorban a Szovjetunió ereje zuzta széjjel a német militarizmust, s ez nemcsak azt tette lehetővé, hogy felszabadított népeink új társadalmi rendszert teremtsenek maguknak, hanem azt is, hogy Európa e részén ma békében és jó barátságban élhessenek népeink és ebben igen jelentős része van a Német Demokratikus Köztársaságnak, amelynek népe velünk és a többi haladó néppel együtt küzd az imperializmus ellen, dolgozik a békéért.

Ø Nyugat

/folyt.köv.

B 25. kiadás 1959. május 14.

15 óra 50 perc

/Nánási László... 2. folyt./

Nánási László utalt arra, hogy a népek világszerte nagy figyelemmel kísérik a nemzetközi politikai élet eseményeit, a nemzetközi kérdésekben várható fejleményeket. A szocialista országok vezetői és népei, de a kapitalista államok dolgozó milliói is azon fáradoznak, hogy mielőbb a nyugodt, béke korszaka köszöntson az emberiségre. Ennek a követelésnek adott hangot a Békevilágtagács Stockholmi ülészsaka is, ahol a genfi tanácskozással egyidőben 70 ország 350 küldötte tanácskozott a nyugodt béke megteremtésének lehetőségeiről. A felszólalók a hidegháboru megszüntetését, a német és a berlini kérdés megoldását és a nukleáris kísérletek megszüntetését követelték. Görlitzben, az európai munkások konferenciája szállt sikra a német kérdés rendezése, a német békeszerződés megkötése, érdekében, és felhívta a világ dolgozóit, szakszervezeteit a béke védelmére. Ezeknek a hangoknak, az emberek százmillióinak békét, nyugodt életet követelő hangjának el kell jutnia és el is jut a genfi tanácskozásokra is. Az ilyen hangokban ott van a mi népünknek, a magyar népnek a hangja is. Népünk őszinte hiva a népek békés egymás mellett élése nagy gondolatának. Sokan siratják, gyászolják még a háborúkban elpusztult szeretteiket. Óriási erőfeszítéseket kellett tennünk, hogy eltakarítsuk a háborus romokat és megkezdjük a szocialista országépítés nagy munkáját. Ma, alig másfél évtizeddel a második világháboru után, hatalmas eredményeket mondhatunk magunknak: új gyárak, üzemek, középületek, lakóházak épültek és egyre jobban halad előre hazánkban a mezőgazdaság fejlesztése, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás is. Gyárkérményeink füstölnek, üzemünk, bányáink szorgos termelőmunka hangjától visszhangzanak, iskoláinkban vidám gyerekek és fiatalok tanulnak, szorgalmas munkával jól megművelt földjeinken jó termést teremnek az üde, zöld vetések és nemcsak a fák virágzanak, de a reménység virága is: az egész dolgozó magyar nép örömmel fogadja a béke erőinek folytonos növekedését és azzal a reménnyel tekint a jövőbe, hogy a világ dolgozóinak összefogása biztosítja a tartós békét. Ez a reményünk annál jogosabb és megalapozottabb, mert a Szovjetunió ereje - beleértve a katonai erőt is - utolérte, sőt sok területen meg is haladta az Amerikai Egyesült Államok erejét. Az erőviszonyok eltolódása, a Szovjetunió és a szocialista országok javára, az emberiség többségének békevágya és a Szovjetunió következtés békepolitikája együttesen hozta létre a külügyminiszterek genfi találkozóját. Hozzájárult ehhez az is, hogy a nyugati államok józanabb vezető politikusai is egyre jobban megértik a tárgyalások szükségességét, a vitás

/folyt.köv./

B 26 kiadás 1959. május 14. 10 óra 25 perc

/Nánási László... 3. folyt.

nemzetközi kérdések rendezésének lehetősége/ is tárgyalások útján. Bizunk benne, hogy a nyugati hatalmak politikai vezetői is tudomásul veszik a valóságot, a tényeket, az erőviszonyok alakulását, és már a külügyminiszterek ganfi találkozója is pozitív eredményeket hoz a béke hívei számára. De nem várunk csodákat. A háborus veszély nem egy-két nap alatt jön létre, annak elhárítása sem történhet egyik napról a másikra. A tények ismeretében bátran nemmel felelhetünk arra a kérdésre, hogy vajon lesz-e háboru, de a békéért, a béke megmentéséért keményen és állandóan küzdeni kell. A háborút elkerülhetjük, ha szakadatlanul növeljük a béke erőt és napról napra küzdünk a békéért, a vitás nemzetközi kérdések tárgyalásukútján való megoldásáért.

- A hosszú esztendőök szorgalmas munkájával megteremtett virágzó életet meg is akarja tartani népünk és tovább akarja növelni a termelést, vele együtt a jólétet. Helyes, a dolgozó nép érdekeit szolgáló politikai vezetéssel és a munkások, parasztok, értelmiségiek mindennapi szorgalmas munkájával egyre szebbé tudjuk tenni a házáinkban az életet, s ez a két adottság ma meg van. A Magyar Szocialista Munkáspárt, a munkás-paraszt kormány politikája minden vonatkozásban a dolgozó nép érdekeit szolgálja, népünk pedig egységesen támogatja a párt és a kormány céljait, szorgalmasan dolgozik, építi jövőjét, a szocializmust. Itt szólnok még egyben ebben az esztendőben nagyot léptünk előre a mezőgazdaság szocialista átszervezésében is. A dolgozó parasztok tízezrei léptek be a már régebben megalakult termelőszövetkezetekbe, vagy alakítottak újat. Jól megművelt, hatalmas táblákon gazdag termést ígérő vetések mutatják a dolgozó parasztok hitét, bizalmát, a szocializmust építő munkás-paraszt hatalom iránt és a magyar parasztok - együtt a munkásokkal, értelmiségiekkel - azt akarják, hogy nyugodt, békés életüket ne fenyegetse a háboru réme, a háboru veszélye. A magyar földet a történelem során oly sok vér öntözte, oly sokszor perzselte fel városainkat, falvainkat, tanyaainkat a háboru tüze, s a magyar parasztok tízezrei oly sokszor voltak kénytelenek az ekeszarva és a kapanyele helyett fegyvert fogni, - nagyon sok esetben imperialista érdekek miatt szenvedett, vérzett népünk és sok-sok ezer fiatal magyar munkás és paraszt teste porlaft el jeltelen sírokban. Másfél évtizeddel ezelőtt a német fasiszta örület és a bűnös magyar uralkodóosztály "jóvoltából" traktorok helyett tankok dübörögtek ezen a vidéken is, ekék /folyt.köv./

B 27. kiadás 1959 május 14 10 óra 25 perc

A tárca második öt éves tervének előkészítéséről tárgyalt a Könnyűipari Minisztérium kollégiuma

39

1959 május 14

A Könnyűipari Minisztérium kollégiuma megvitatta a tárca második öt éves tervének javaslatát, amelyet május 15-én adnak át az Országos Tervhivatalnak. A kollégium ülésén jelen voltak az Országos Tervhivatal, a bel- és külkereskedelen képviselői is.

A második öt éves tervben a könnyűiparban az a törekvés, hogy főleg a gépek kicserélésével minél kevesebb építkezéssel fokozzák a termelést. A javaslat az életszínvonal 1965-ig tervezett emelkedésén alapszik. Megnézték, hogy a különböző országokban mennyi a közszükségleti cikkek egy főre számított termelése és fogyasztása. Ez azt a célt szolgálta, hogy az általános fejlődéssel mi is lépést tartsunk. A javaslat szerint az 1958-hoz mérten 1965-ig 45 százalékkal növekszik a termelés. A legnagyobb arányban a bútortermelését fokozzák. Figyelembe vették a lakosság igényeinek változását és ennek megfelelően a kötöttárak, a készruháék és általában a szintetikus műszál tartalmú cikkek termelése gyorsabb lesz az ediginél. 1965-ig úgy növelik a lakástextiliák, függönyök, szőnyegek gyártását, hogy a keresletet teljes mértékben kielégíthessék. A beruházások, különböző gyárak rekonstrukciói a termelés korszerűsítését és a vásárlók igényeinek kielégítését, a zökkenőmentes termelést szolgálják. /MTI/

- o -

Helyiipari szakszervezeti küldöttség utazott a Szovjetunióba

1959 május 14

40

A Szovjetunióba utazott a Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezetének négytagú küldöttsége. A szovjet testvérszakszervezet meghívására kétéltes tapasztalateserén vesznek részt. A küldöttséghez csatlakozik Moszkvában Seprényi Sándor, a szakszervezet főtitkára, aki a SZOT képviselőjében Mongóliában járt. /MTI/

- o -

15 55

B 28. kiadás 1959. május 14. 10 óra 10 perc

Hőtechnikai tudományos tanácskozás kezdődött az Akadémián

1959. május 14.

38.

A Hőtechnikai Kutató Intézet tíz éves fennállása alkalmából esütörtökön délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia disztermében kétnapos tudományos ülészek kezdődött. A tanácskozáson a magyar szakembereken kívül részt vesznek a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia és tudományos kutatói is.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság helyettese megnyitó előadásában kifejtette, hogy a Hőtechnikai Kutató Intézet különösen a gyenge minőségű hazai szén és lignitek eltüzelésének vizsgálatával ért el értékes eredményeket. Az általa kidolgozott vegyestüzelésű rendszer, amelyet a Kelepföldi Erőműben és más üzemekben alkalmaztak, lehetővé tette a nagy hamu és portartalma hazai barbaszének gazdaságos felhasználását. A legfontosabb témával az energiagazdálkodás komplex távlati tervének kidolgozása - mondotta a miniszterhelyettes. Figyelmet kell fordítani a nemzetközi együttműködés lehetőségeire. A meglévő és a jövőben épülő ipari erőművek és kazántelepek tüzelőberendezését úgy kell kialakítani, hogy azok alkalmasak legyenek a gyenge minőségű szén felhasználására is.

Bátor Béla, a Hőtechnikai Kutató Intézet igazgatója elmondotta, hogy 1949-től száz százalékkal növekedett a szénbányászat termelése, de ugyanazán idő alatt a fűtőérték lényegesen csökkent. Foglalkozott az új szénlelőhelyek feltárásával. A Gyöngyös környéki medencérsz a kutatások szerint mintegy 160 millió tonna szént tartalmaz. A furások alapján a külszíni fejtésre alkalmas szénkészlet 40 millió tonna. Erről a területről 5-8 éven belül naponta mintegy húszer tonnát lehet majd termelni.

Naszályi László tudományos osztályvezető a biogáz előállításának lehetőségeivel foglalkozott. A kutatások bebizonyították, hogy számos állatonként évente 500-600 köbméter biogázt lehet termelni. A propán-butángáz termelése az utóbbi tíz év alatt felére csökkent, viszont a háztartási és üzemi igények növekedtek. Ezért célszerű

55 /folyt.köv./

B 29. kiadás 1959. május 14. 10 óra 15 perc

Hőtechnikai ... folyt.

38.

olyan regionális biogáz-telepeknek a létesítése, amelyek palackozott biogázt adnának. E gázfajtának a termelése különösen vidéken nagy jelentőségű. Ezért elkészítették az ország biogáz-térképét. Gyártása már ott is kifizetődő, ahol egy-egy településen nyolc-tíz család lakik. Igen fontos a kukoricaszárnak a felhasználása. Az országban évente négymillió tonnára tehető a kukoricaszár, amelyből 800 millió köbméter 5.200 kalória fűtőértékű gázt lehetne termelni.

A tudományos ülészek első napján Forgó László Kosuth-díjas főmérnök az aprotordás hőcserélő ipari alkalmazásáról, Szabolcs Gábor tudományos munkatárs a korszerű portechnikai mérésekről, Koncz István osztályvezető, a műszaki tudományos kandidátusa a porleválasztókról és hargitai Emil osztályvezető a hőtechnikai kutatások mérés-technikai módszereiről tartottak előadást. /MTI/

B 28. kiadás 1959. május 14. 10 óra 10 perc

Hőtechnikai tudományos tanácskozás kezdődött az Akadémián

1959. május 14.

38.

A Hőtechnikai Kutató Intézet tíz éves fennállása alkalmából esütörtökön délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia disztermében kétnapos tudományos ülészek kezdődött. A tanácskozáson a magyar szakembereken kívül részt vesznek a Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia és a vietnami tudományos kutatók is.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság Lévárdi Ferenc, a nehézipari miniszter első helyettese megnyitó előadásában kifejtette, hogy a Hőtechnikai Kutató Intézet különösen a gyenge minőségű hazai szén- és lignitek eltüzelésének vizsgálatával ért el értékes eredményeket. Az általa kidolgozott vegyestüzelésű rendszer, amelyet a Kelefeldi Erőműben és más üzemekben alkalmaztak, lehetővé tette a nagy hamu és portartalmú hazai barasznak gazdaságos felhasználását. A legfontosabb témával az energiagazdálkodás komplex távlati tervének kidolgozása - mondotta a miniszterhelyettes. Figyelmet kell fordítani a nemzetközi együttműködés lehetőségeire. A meglévő és a jövőben épülő ipari erőművek és kazántelepek tüzelőberendezését úgy kell kialakítani, hogy azok alkalmasak legyenek a gyenge minőségű szén felhasználására is.

Bátor Béla, a Hőtechnikai Kutató Intézet igazgatója elmondta, hogy 1949-től száz százalékkal növekedett a szénbányászat termelése, de ugyanazén idő alatt a fűtőérték lényegesen csökkent. Foglalkozott az új szénlelőhelyek feltárásával. A Gyöngyös környéki medencérés a kutatások szerint mintegy 160 millió tonna szént tartalmaz. A furások alapján a külszíni fejtésre alkalmas szénkészlet 40 millió tonna. Erről a területről 5-8 éven belül naponta mintegy húszer tonnát lehet majd termelni.

Naszályi László tudományos osztályvezető a biogáz előállításának lehetőségeivel foglalkozott. A kutatások bebizonyították, hogy számos állatonként évente 500-600 köbméter biogázt lehet termelni. A propán-butángáz termelése az utóbbi tíz év alatt felére csökkent, viszont a háztartási és üzemi igények növekedtek. Ezért célszerű

55 /folyt.köv./

B 29. kiadás 1959. május 14. 10 óra 10 perc

Hőtechnikai ... folyt.

38.

olyan regionális biogáz-telepeknek a létesítése, amelyek palackozott biogázt adnának. E gázfajtának a termelése különösen vidéken nagyjelentőségű. Ezért elkészítették az ország biogáz-térképét. Gyártása már ott is kifizetődő, ahol egy-egy településen nyolc-tíz család lakik. Igen fontos a kukoricaszárnak a felhasználása. Az országban évente négy milliárd tonnára tehető a kukoricaszár, amelyből 800 millió köbméter 5.200 kalória fűtőértékű gázt lehetne termelni.

A tudományos ülészek első napján Forgó László Kosuth-díjas főmérnök az aprohordás hőcserélő ipari alkalmazásáról, Szabolcs Gábor tudományos munkatárs a korszerű portechnikai mérésekről, Koncz István osztályvezető, a műszaki tudományos kandidátusa a porleválasztókról és hargitai Emil osztályvezető a hőtechnikai kutatások mérés-technikai módszereiről tartottak előadást. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.30. kiadás 1959. május 14.

16 óra 30 perc

/Nánási László... 4. folyt./

helyett gránátok szánták akkor a földet. A fasiszta háboru rémségeit a falvak és a tanyák népei sem felejtik el soha!

Szolnok megyében a dolgozó parasztság döntő többsége ma már termelőszövetkezetekben dolgozik saját és az egész magyar nép jövőjéért, fokozódó jólétéért. A munkásokkal és értelmiségekkel együtt a dolgozó parasztok is aggodnak, ha veszélyeztetve látják eddigi eredményeiket, jövőre vonatkozó terveiket, és együtt örülnek a béke megmentése érdekében elért sikereknek. A magyar parasztok is ébren figyelik a nemzetközi politika eseményeit. Érdeklődéssel és bizakodva várják a genfi külügyminiszteri tanácskozás híreit és a békés életre vágyó százmilliókkal együtt a magyar parasztok is követelik: egyezzenek meg Genfben a napirendre kerülő kérdésekben és a külügyminiszterek tanácskozásán egyengessék a vitás nemzetközi kérdések megoldásához vezető utat. Boldog életet és egyre fokozódó jólétet akarunk, ehhez béke kell. Nyugodt, tartós béke, amelyet nem zavarnak rendezetlen nemzetközi kérdések és nem zavar a történelem során rajtunk oly sokszor taposó német egizsámok dübörgése. Ezért támogatjuk a Szovjetunióknak a realitáson alapuló külpolitikáját, ezért küzdünk a német militarizmus feltámasztása, élesztetése ellen. Ezért üzenjük most Genfben, a tanácskozó külügyminisztereknek: tárgyaljanak, keressék és találják is meg a megegyezés utját.

x x x

Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára bevezetőben hangsúlyozta:

- A nemzetközi helyzet mostani alakulásában - amelynek egyik jelentős és egyben reménykeltő lépése a genfi külügyminiszteri értekezlet - nem kevesebbről van szó, mint a nemzetek békés együttélésének a továbbfejlődéséről, a gazdasági és kulturális javak cseréjének kiszélesedéséről, vagy e biztatóan megindult folyamat megtorpanásáról, a hidegháboru légkörének további fennmaradásáról. Ebben a helyzetben tudományos, művészeti, vagy oktatói hivatásunk teszi kötelességünkkel, hogy világosan és felelősségteljesen lássuk, ítéljük meg az eseményeket, és lelkiismeretünk szerint kifejezzük állásfoglalásunkat, várakozásunkat, reménységünket, -mondotta, majd így folytatta:

/folyt.köv./

16'20

MTI BELFÖLDI HIREK

B.31. kiadás 1959. május 14.

16 óra 30 perc

/Erdei Ferenc... 1. folyt./

annál is inkább tehetjük és meg kell tennünk ezt, annál inkább kifejezésre kell juttatnunk a tudomány, a művészet, művelői, az oktatás dolgozói, általában a magyar értelmiség állásfoglalását, mert a mi nemzeti fejlődésünkben mindvégig olyan lényeges szerepet játszott a német kérdés, hogy e tekintetben egyetlen magyar hazafi sem maradhat közömbös!

Részletesen szolt azután Berlin helyzetéről, a német békeszerződésről. Magyar szempontból - állapította meg - érthetően azért kell a legélesebb figyelmet fordítanunk a két Németország fennállására, és a német kérdés ebből kiinduló rendezésére, mert a mi történelmi fejlődésünkben különösen közvetlenül éreztük a súlyát a német imperializmus megnyilvánulásának. A mai magyar társadalomban két tradíció él a német nép vonatkozásában. Egyik a német imperializmus törekvései nyomán érzékenyebbé vált nemzeti öntudatunk olyan irányban, hogy állandóan éberek legyünk a "német veszélyre" és nemzeti önállóságunkat különösen óvjuk minden ezirányból fenyegető behatással szemben. A másik pedig az, hogy egész népünkben, de különösen értelmiségi rétegeinkben őszinte megbecsülés él a német kultúra, tudomány, művészet és technika iránt. E két ellentétes tényező összefüggésében ma különös figyelemmel kell kísérnünk a két Németország sorsát. Egyfelől van egy olyan Németország, amely a német imperializmus tradícióját folytatja, és ennek a támadó erejét akarja feleleveníteni Kelet-Európa irányában. És van egy másik Németország, amely a szocialista tábor keretei közé illeszkedve a baráti együttműködés és az egyenrangú kölcsönös kapcsolatok alapján építi gazdasági, kulturális és politikai kapcsolatait Kelet-Európa népeivel. Nemzeti fejlődésünk szempontjából is döntő jelentőségű tehát, hogy a Német Demokratikus Köztársaság elismertté váljon, hogy ennek a Németországnak a törekvései nemzetközileg is tényezővé váljanak, mert ez az a bázis, amelyen a mi népünk és a német nép kapcsolata, a mi nemzeti kulturánk és a német nép kulturája a kölcsönös és alkotó együttműködés viszonyába kerül. De nem kisebb a jelentősége a két Németország létének és a Német Demokratikus Köztársaság elismertetésének általános emberi szempontból, az egész nemzetközi helyzet alakulása szempontjából sem.

16'30 /folyt.köv./

B 32. kiadás 1959. május 14. 16 óra 15 perc

Csütörtökön megkezdtek a Sztálinváros Budapest közötti gázvezeték lefektetését

Vid. Kijs. TE ki 1959. május 14.

41.

A sztálinvárosi gáz, a 2-es számú koksizóló-blokk üzembehelyezése után távvezetéken jut majd el a fővárosba. A 70 kilométer hosszú gázvezeték építését nagymértékben gépesítették. A 300 milliméter átmérőjű vascsöveket különleges rakodógépek szállítják a budapest-pécsi országut mentén kijelölt nyomvonalhoz. Szovjet árokásógép készíti a nyilegyenes árkokat, az összehégesztett és négyszere-sen szigetelt csöveket pedig láncfalpas Sztálinyec engedi az árkokba. A csőszigeteléshez Benda Ferenc és Molnár László készített különleges szigetelőgépet. A gép két réteg kátrány-papírt fon a cső köré, amelyet azután külön bitumenoznak.

Eddig a csöveket körülbelül husz kilométer hosszúságban rakták le a nyomvonal mellé. A hegesztéssel is Adony határába értek már. Az árokásó csak a napokban látott munkához, de máris öt kilométer hosszú árkokat készített.

Csütörtökön látott munkához a láncfalpas Sztálinyec, amely az összehégesztett és szigetelt csöveket az árkokba fekteti. Az első napon körülbelül 800 méter hosszú csövet fektetett le. /MTI/

Tapasztalatcsere a szénporos téglagyártásról Orosházán

Vid. Kijs. TE ki 1959. május 14.

42.

Csütörtökön Orosházán a Dózsa Termelőszövetkezetben nagyszabású szénporos téglagyártási tapasztalatcsere-t rendezett a Hazafias Népfront Békés megyei bizottsága. Ez alkalommal a megye 50 termelőszövetkezetének vezetője ismerkedett meg a hasznos melléküzemaggal.

Horvát Mihály a tsz elnöke tájékoztatójában elmondotta, hogy hatodik éve foglalkoznak szénporos téglagyártással, s azóta négy és félmillió téglát készítettek, jó részt kifogástalan minőségben. Ez idő alatt három darab 100-100 férőhelyes tehénistállót, egy 120 férőhelyes sertés-ólat, növendékállat istállót, két fiótlekelt, silókat építettek saját termelői költségvetésből. /MTI/

16.30

B 33 kiadás 1959. május 14. 16 óra 15 perc

Budapestre érkeztek a Berliner Ensemble vezetői

1959. május 14.

43.

Bertolt Brecht színháza, a Berliner Ensemble a közeli napokban Budapesten vendégszerepel, s ebből az alkalomból csütörtökön megérkezett a magyar fővárosba a színház vezetője, Helene Weigel, Bertolt Brecht özvegye és Ingeborg Bork, a színház titkárnöje. Fogadásukra megjelentek a ferihegyi repülőtéren a Művelődésügyi minisztérium, a Kulturális Kapcsolatok Intézete, a Nemzeti Színház, a Színházi Dolgozók Szakszervezete, valamint az NDK magyarországi nagykövetségének képviselői.

A világhírű német együttes május 18-án kezdi meg vendéglátását a Nemzeti Színházban. Ezen a napon és május 19-én Gorkij: Anya című remekművének Bertolt Brecht által készített színpadi változatát, május 21-én és 22-én pedig Brecht: Galilei című művét adják elő. /MTI/

Budapestre érkezett Jerzy Jurandot lengyel író

1959. május 14.

44.

Jerzy Jurandot, a Lengyelországban nagy elismerésnek örvendő kiváló szatíra-író csütörtökön Budapestre érkezett. A harmadik csemetés című színdarabját a Madách Színház kamaraszínpadán mutatják majd be. /MTI/

16.30

B 34 kiadás 1959 május 14. 10 óra 15 perc

Ankét Miskolcon a termelőszövetkezeti jogszabályokról

1959 május 14

A Borsod megyei tanács, a Magyar Jogász Szövetség miskolci csoportja, valamint a PIF és a Hazafias Népfront csütörtökön termelőszövetkezeti ankétot rendezett Miskolcon. Az ankéton részt vettek Borsod, Heves és Nógrád megye termelőszövetkezeti elnökei, a tsz-ekkel foglalkozó közigazgatási, valamint jogászai szervek küldöttei. A mintegy 250 részvevő előtt a termelőszövetkezetekről megjelent jogszabályokat és a gyakorlati alkalmazásuk közben felmerülő kérdéseket dr. Sares Imre egyetemi adjunktus, a Magyar Jogász Szövetség főtitkár-helyettese és dr. Nagy László, a jogtudományok kandidátusa ismertette. /MTI/

- o -

Megyei békeaktív-ülés Nyiregyházán

1959 május 14

A Hazafias Népfront Szabolcs-Szatmár megyei bizottságának rendezésében csütörtökön a megye legjobb békeharcosai találkoztak Nyiregyházán. Ezzel az üléssel kezdődött Szabolcsban a békemozgalom 10 éves jubileumának ünnepségsorozata. Az elnökségben többek között helyet foglalt Benkei András, az MSZMP megyei bizottságának első titkára.

Dr. Marényi Oszkárnak, a megyei békebizottság elnökének megnyitóját után Földes Mihály író beszámolt a békemozgalom tízéves fejlődéséről. A felszólalások után a megye legjobb békeharcosainak kitüntetőleveleket adták át. /MTI/

- o -

B 35. kiadás 1959. május 14. 10 óra perc

/Erdei Ferenc... 2. folyt./

-Az erőviszonyok megváltozása új és döntő tényezője napjaink történelmének - folytatta Erdei Ferenc. Amióta a szocializmus világrendszerre vált, azóta azok a gazdasági és társadalmi erők, amelyeket a szocializmus rendszere életre hívott, gyorsuló ütemben növekedtek és ez megváltoztatta az erők mérlegét. A technikai és tudományos eredmények, amelyeket a szocialista országok, köztük elsősorban a Szovjetunió elértek, az egész világ közvéleményét meggyőzték arról, hogy a technikai és tudományos eredmények mögött olyan társadalmi bázis van, amely tovább és növekvő teljesítmények forrása. Ezek a tényezők a nyugati világ embereinek a gondolkodását is mindjobban megváltoztatják a Szovjetunióról és a szocializmusról egyaránt. Az élet sok területén találkoznak nap, mint nap azokkal a teljesítményekkel, amelyek vitán felül állnak és magukban véve is lényegesen megváltoztatják az utóbbi évek során az Szovjetunióról és a szocialista táborról vallott nézeteiket. A gondolkodó ember - legyenek politikusok, vagy a tudomány, a művészet munkásai, vagy egyszerű dolgozó emberek - elkerülhetetlenül gondolkodik arra is, hogy a fejlődésnek ezt a szintjét milyen történelmi előzmények után érte el a szocialista tábor. A Szovjetunió 40 évvel ezelőtt még Európa ugyszólván legelmaradottabb országa volt. A Kínai Népköztársaság pedig másfél évtizede még a gyarmatosító kizsákmányoló szabad vadászterülete volt. A Szovjetuniót és az európai népi demokratikus országokat kétszer sújtotta a világháború szörnyű pusztítása. Ilyen történelmi előzmények után, ennyi veszteséggel és pusztítással megküzdve, még imponálóbbak azok az eredmények, amelyek a szocialista tábor a világ közvéleménye előtt ma jellemzik. Az erőviszonyok objektív megváltozása, s ehhez csatlakozva a megváltozott helyzet szubjektív megítélése - azok a tényezők, amelyek új helyzetet teremtettek napjaink történelmében. Olyan helyzet kezd kialakulni, amelyben az erőpolitika és az ennek megfelelő diplomáciai eszközök alkalmazása csődbe jutott, és a tárgyalások elvének elismerése nemcsak elvileg válik mindinkább elismertté, hanem - mint a mostani genfi tanácskozás is mutatja - kezd a gyakorlatban is megvalósulni.

A tudomány és a művészetek képviselőit, az oktatás dolgozóit és általában mindnyájunkat ma az a kérdés foglalkoztat mindenekfelett, hogy a történelmi fejlődésnek olyan időszakában, amikor a technika és a termelő-
/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1959. május 14.

17 óra 10 perc

/Erdei Ferenc... 3. folyt./

erők fejlődésének soha nem ismert lehetőségei birtokába jutottunk, s amikor a jólét és a kultúra fejlődésének olyan végtelenül megnövekedett lehetőségei nyíltak meg minden nép előtt, mint korunkban, akkor a két világrendszer közötti viszonyban a békés együttélés erői kerekednek-e felül és a nemzetek közötti kapcsolatok kiterjedése gazdasági, technikai és kulturális cseréje fog-e hatalmasan kiszélesedni, vagy pedig a háborús fenyegetés állandósul és az ember birtokába jutott erők jelentős részét nem az építés, hanem a pusztítás szolgálatába kell állítani. Hogy a genfi tanácskozás létrejöhetett, az a tény már magában véve is a békés fejlődés reális lehetőségeinek a növekedését, a tárgyalások elvének az elismertetését jelenti. **S** ezt nekünk a legsajátabb érdekeink szempontjából is helyeselnünk kell. Örülnünk kell annak, hogy a nemzetközi helyzet ilyen irányba fordult és nem alaptalan az a bizakodásunk, hogy a most megtett kezdeti lépéseket továbbiak fogják követni. Van remény arra, hogy a vitás kérdések tárgyalások útján való rendezésének a módját meg lehessen találni. A magyar hazafiak, köztük különösen az értelmiségi emberek, mélyen átérzik annak a jelentőségét, hogy a fejlődés ilyen útjának a kivívása, a békés együttélés elveinek az érvényre juttatása, milyen felbecsülhetetlen értékű teljesítmény és milyen fáradhatatlan munka eredménye. Eppen ezért nem frázis részünkről a tisztelet és a köszönet kifejezése mindazok iránt, akik ennek eléréséért odaadóan fáradoznak és a mostani tárgyalások eredményességét is előmozdítják - mindenek előtt az ebben fáradhatatlan szovjet államférfiak iránt.

Ezután hangsúlyozta, hogy a genfi értekezlet biztató kezdet, ahonnan sikerrel lehet tovább lépni a magasabb szintű tárgyalások, a kormányfők csúcstalálkozója felé. Mi itt élünk népi demokratikus rendszerünk viszonyai között és állandó baráti kapcsolataink vannak a Szovjetunióval, a népi demokratikus országokkal, tehát tapasztalatból tudjuk, hogy a szocialista tábor oldaláról a békés egymás mellett élés és a békés alkotómunkában való versengés törekvése milyen mélységesen őszinte, komoly, - egyáltalán nem diplomáciai taktika. Meggyőződésünk, hogy a tőkés országok népeinek széles rétegei ugyanolyan őszintén kívánják a békés együttélést, a gazdasági, a technikai és a kulturális kapcsolatok kiszélesítését, mint mi. Ezért is bizunk abban, hogy a tárgyalások sikere és a

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás 1959. május 14. 17 óra 10 perc

/Erdi Ferenc 4. folyt./

vitás nemzetközi kérdések rendezése reálisan lehetséges. A magyar értelmiség körében nemcsak a békés munkában versengő egymás mellett élés vágya van meg, a két világ közötti viszonyban, hanem ennek a gyakorlata is biztatóan fejlődik. Elvi vitáink, világnézeti ellentéteink természetesen vannak és a gazdasági viszonyokra, a társadalmi életre, az irodalmi és művészeti izlésre vonatkozó különbségek is bőven vannak közöttünk. Ezeket azonban mi nem tartjuk olyan akadálynak, ami megghiúsítaná, vagy egyáltalán különösen szűk területre szoríthatná gazdasági, technikai, kulturális, tudományos és művészeti, irodalmi kapcsolatainkat. A Magyar Tudományos Akadémia például több mint 30 jelentékeny nemzetközi tudományos szervezetnek a tagja, illetőleg egyes tagjain keresztül van ilyenekben képviselve. S az utóbbi két év alatt ezeket legnagyobb részben felelevenítettük, s máris termékeny hatásait tapasztaljuk az így kiszélesített nemzetközi kapcsolatoknak. De ugyanez vonatkozik a termelés, a művészetek és az élet minden más vonatkozására is. Azt sem titkoljuk, hogy igen sok kérdésben van tanulni valónk a nyugati országoktól, s úgy gondoljuk, a mi tudományos és művészeti életünknek is vannak olyan eredményei, amelyeket szívesen vesznek és hasznosan tudnak felhasználni a nyugati országokban is. Nem látjuk tehát semmilyen elvi és társadalmi akadályt annak, hogy a tárgyalások eredményeképpen megteremthető kölcsönös kapcsolatok megvalósuljanak és a fejlődést előmozdító hatásuk igen gyorsan bekövetkezzék.

/MTI/

17-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 338 kiadás 1959 május 14 14 óra 15 perc

Magyar hradástechnikai kiállítás nyílt Prágában

1959 május 14

Az ELEKTROIMPEX Külkereskedelmi Vállalat Snálló kiállítást nyitott Prágában. Hradástechnikai iparuk gyártmányai közül a csehszlovák látogatóknak és szakembereknek televízió készülékeink és a tranzisztoros rádiók tetszettek a legjobban. /MTI/

- o -

A szolnoki dolgozók békenagygyűlése

1959 május 14

A Hazafias Népfrent Szolnok megyei és városi bizottsága csütörtökön békenagygyűlést rendezett a Járműjavító Vállalat A nagygyűlésen Szolnok és környéke termelőszövetkezeteinek, állami gazdaságainak, üzemeinek és vállalatainak többszáz dolgozója vett részt.

Csótó István, a Szolnok megyei népfrentbizottság elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, majd Nánási László, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára, a megye országgyűlési képviselője emelkedett szólásra.

/Nánási László beszédét korábbi kiadásainkban közöltük./

/ kertjében

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás 1959. május 14. 17 óra 15 perc

Megpörgették az első magyar gyártmányu ötven megawattos turbinát Tiszapalkonyán

1959 május 14.

A csehszlovák és magyar dolgozók összefogásával befejezéséhez közeledik a hét évvel ezelőtt megkezdett Tiszapalkonyai Hőerőmű építése és szerelése. Az ország legnagyobb hőerőművében, a Romániából érkező földgáz felhasználásával, jelenleg három, egyenként ötven megawattos gépegyység dolgozik és a negyedik a közeli hetekben kezdi meg a villamosenergia termelést. A már működő három turbinára a csehszlovákiai Lenin Művekben, a negyedik, amelynek próbái most folynak, magyar mérnökök tervei alapján, a budapesti Láng Gépgyárban készült.

csütörtökön A tiszapalkonyai mérnökök és szerelők a kazánokból zözt engedtek az első magyar gyártmányu ötven megawattos turbinába és lassu forgatással addig melegítették, amíg a turbinaház és a forgórész között a viszonylagos elmozdulások kiegyenlítődték, s közben a Láng Gépgyár és az Erőmű Beruházó Vállalat mérnökei gondosan ellenőrizték a gép járatát. Megvizsgálták a csapágyakat, az olajnyomást, majd a pörgetést egyenletesen gyorsítva, a turbina /*/ elérte a percenkénti kritikus háromezres fordulatot.

/t/ 15 óra 52 perckor

A pörgetés után a turbinát átvizsgálják, s az észlelt hibákat kijavítják. Ezt követően a turbinát összekapcsolják a generátorral és megkezdik annak felfűtését. A 4-es számú gépegyység előreláthatólag május végén már villamosenergiát szolgáltat az országos hálózatra. /MTI/

17-

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4o. kiadás 1959. május 14. 17 óra 15 perc

A szolnoki dolgozók békenagygyűlése .... folyt.

1959. május 14.

48.

A hozzászólások után a nagygyűlés részvevői a következő táviratot küldték a genfi külügyminiszteri értekezlethez:

"Szolnok város dolgozói reménytelen várakozással üdvözlik a Genfben üléselő külügyminiszteri értekezletet. Városunk súlyos megpróbáltatásokat élt át a második világháború idején: a gyárat - ahol most összegyűltünk - lebombázták. A háború befejezése után megiesztett, áldozatos munkával épült újjá az ország - Szolnok városa is. Eppen ezért - mivel ismerjük a háború borzalmaival - aggodalommal szemléljük a német militarizmus újjáéledését Európa szívében.

Városunk valamennyi becsületese dolgozója nevében fordulunk a külügyminiszterekhez. Azt várjuk tőlük, hogy a világ népei iránti felelősséggel tárgyaljanak, a Szovjetunió ésszerű javaslatai alapján induljanak el a hidegháború felszámolásának, a megegyezésnek, a tartós béke megteremtésének útján." /MTI/

A magyar-jugoszláv határügyi fő vegyesbizottság

1959. május 14.

49.

Budapesten tartotta 13. rendes ülészakát. /MTI/

Hazaérkezett a Szovjetunióból a magyar művészek szakszervezeti küldöttsége

1959. május 14.

50.

A magyar művészek szakszervezeti küldöttsége, amelynek vezetője Bankó Gyula színművész volt, csütörtökön hazaérkezett a Szovjetunióból. A delegáció a szovjet kulturális Dolgozók Szakszervezetének meghívására két hetet töltött Moszkvában, Kijevben, illetve Leningrádban, meglátogatta több művészeti intézményt, találkozott a szovjet kulturális élet vezetőivel és tanulmányozta a szovjet művészeti dolgozók szakszervezeti mozgalmát. /MTI/

17-35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959. május 14. 14 óra 15 perc

Gyáros László sajtótájékoztatója a Budapesti Ipari Vásárról
- Pénteken nyílik a Vásár

1959. május 14.

50.

Gyáros László, a Kormány Tájékoztatási Hivatalának elnöke csütörtökön délután a városligeti Gundel-étteremben tájékoztatta a külföldi és a magyar sajtó képviselőit a pénteken nyíló Budapesti Ipari Vásárról. A tájékoztatón igen nagy számban jelentek meg mind a külföldi, mind pedig a magyar újságírók, tudósítók.

- A Budapesti Ipari Vásár jelentős helyet foglal el a nemzetközi kereskedelmi életben - mondotta. A Budapesti Ipari Vásár egyre növekvő jelentőségét bizonyítja, hogy az idén 148 nyugati kiállító vesz részt ezen a vásáron. A Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Bulgária, a Német Demokratikus Köztársaság önálló pavilonban állít ki. A Kínai Népköztársaság két nagy pavilonban mutatja be a legutóbbi évek gyors fejlődésének kézzelfogható eredményeit.

- Budapest, mint vásárrendező város jelentős múlt-ra tekint vissza. Magyarország az elsők közé tartozott az európai nemzetek között, amelyek felismerték a nemzetközi vásárok rendezésének fontosságát. Lipcse és Párizs után 1906-ban Budapesten volt Európában az első nemzetközi árubemutató. 1914-ig Lipcse, Párizs és Budapest rendezett csak nemzetközi vásárokat. A vásárok történetében jelentős helyet foglal el az 1941-es tavaszi Nemzetközi Vásár, amikor a magyar nép nagy békedemonstrációt tartott a Szovjetunió pavilonja előtt.

A felszabadulás után a fejlődés fokozatosan indult meg. 1947-től 1949-ig folytattuk az egykori Budapesti Nemzetközi Vásárok rendezését, ugyancsak 1949-ben az újitók bemutatóján megismertették a magyar közönséget iparunk legfrissebb mozgalmával. 1950-51-ben és 1952-ben az öt éves tervbemutatókon az ország tervgazdaságában elért és elérendő eredményeiről adtak számot a kiállításon.

1953-ban több kisebb kiállítást rendeztünk, majd az 1954-55-ös évek jelentős változást hoztak. 1954-ben az első helyi ipari vásár nagyrészt azt a célt szolgálta, hogy /folyt.köv./

17

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1959. május 14. 18 óra 15 perc

Gyáros László ... 1. folyt. t

hangsúlyozottan belföldi jelleggel ennek a szektornak fejlődését mutassák be. Az 1955-ös helyiipari vásáron már képviseltette magát árumintabemutatóval és helyi termékekkel Moszkva, Peking, Varsó, Berlin és Szófia. Az így nyert tapasztalatok segítségével rendezték meg 1957-ben az első nagyobb szabású ipari vásárt: 800 kiállító mutatta be akkor termékeit 120.000 négyzetméter kiterjedésű vásárterületen. Az ipari vásár tekintélye ezután jelentősen növekedett. Tavaly már 160.000 négyzetméteren mutatkozott be és állított ki a magyar ipar. Tizenhét nagy csarnokban mutatták be az árut. Nyolcszázhuszonhat belföldi kiállító foglalta el a vásár területének 60 százalékát. A tavalyi kiállítást 908.745 látogató kereste fel.

Az idei vásár jelentős seregszemléje a magyar iparnak. A magyar nehéz- és könnyűipar, a szövetkezetek és a legkiválóbb magyar kisiparosok Brüsszel után első ízben mutatják be egy helyen, elért eredményeiket.

Számos újdonsággal jelentkezik a magyar nehézipar. A DIMÁVAG gyár különleges dróthúzó berendezéseket mutat be a Kossuth Csarnokban. Az Esztergomi Szerszámgyár az MF 250 függőleges marógép legújabb példányát állítja ki.

A magyar ipar fellegvára: a Csepel Vas- és Fém-művek oszlopos fűrőgépekkel, légpárnás köszörűgépekkel, motor-kerékpárokkal, a Dinamó részére készített célgépsor bemutatójával jött el az idei vásárra.

Ø Villamosforgógyár

Jelentős a járműgyártás bemutatója. Az IKARUS gyár a 303-as típusú autobusszal jelentkezik. Nyugodtan mondhatjuk, hogy ez az új autobusz-típus méltán felkelti majd az itt megjelent üzletkötők érdeklődését és megyszerű bizonyítékát adja ma már világhírű autobuszaink további fejlődésének. Ez az autobusz ugyanis teljesen más felépítésű, mint az eddigiek. Karosszériája tulajdonképpen acéllemezéből készített hájszerkezet. A kocsi hátsó részébe egy megdöntött, 90 lóerős, négyhengeres Csepel-Diesel motort építettek be. A motornak 5 fokozatsebességváltója van és vezérlését mechanikus távkapcsolóval végzi. Különleges szellőző berendezés segítségével télen meleg levegőt, nyáron pedig egyenletes friss levegőt fújtatnak az autobusz utasterébe. Az autobusz

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás 1959. május 14. 18 óra 40 perc

Gyáros László .... 2. folyt. t

üléseit sinre rögzítették és így azokat az utas kényelmének megfelelően lehet beállítani. A kocsi maximális sebessége 100 kilométer óránként.

Ugyancsak új a 25/100 lóerős teljesítményű, 2.300 percenkénti fordulatszámú, 45 fokos döntésű Csepeli autómotor. A Vörös Csillag Traktorgyár bemutatja az UA-28-as típusú, műtrágyaszóróval felszerelt traktort és az UE-28-as, három vasu ekét vontató traktort. Ezek a mezőgazdasági gépek minden szempontból versenyképesek a kiállításon bemutatott, más országokban gyártott hasonló gépekkel. Ugyancsak látható a kiállításon a magyar 8000 literes tartálykocsi.

Műszeriparunk is tekintélyes mértékben képviselteti magát a vásáron, a Magyar Optikai Művek bemutatja például tavaly Brüsszelben három nagydíjat is nyert geodéziai műszereit. Az idén, újdonságként, öt gyártmányt állítanak ki, köztük a legérdekesebb a továbbfejlesztett térképészeti felvételző asztal és a TE-B 1 típusú másodparc-leolvasó képességű üvegkörös teodolit.

Jelenleg 3.700 féle műszert gyártanak Magyarországon. Ezek közül az elektronikus készülékek száma megközelíti a kétszázat. A Méréstechnikai Kutató Intézet kiállított elektronikus mérlege, a Gamma sugárnyalábmérője, a legkisebb fénymennyiségek mérésére is alkalmas. A Gamma fotómétere már nemzetközi hírnévre tett szert. Legújabb típusait is megtaláljuk a kiállításon. Nukleáris műszereinkből a Magyarországon gyártott Geiger-Müller féle sugármérőtől egészen a hordozható elektromos sugárveszély-jelző készülékig számos példányt állítanak ki.

Bizonyára felkelti az érdeklődést a Budapesti Rádiotechnikai Gyárban készített úgyszólván jelentéstároló mintapéldánya. A berendezés két, egyenként hétcsatornás hangfelvételéből és külön visszajátszóából áll. Egyidőben hét telefon, vagy egyéb beszédsvöveg felvételére alkalmas. Egy-egy hétcsatornás magnetofonszalagra háromórás szöveg vehető fel és amikor az egyik megtelt, a szerkezet automatikusan átkapcsol a következő szalagra. Ezzel gyakorlatilag folyamatos

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1959. május 14. 18 óra 45 perc

Gyáros László .... 3. folyt.

58.

felvétel érhető el. Üzembiztonságát növeli, hogy minden alkatrészből kettőt szerelnek be a gépezetbe, és hiba esetén az elektronikus központ azonnal átkapcsol a hibás szerkezetről.

A jelentéstárolót repülőtereken, vasuti csomópontokon és különböző munkairányító helyeken alkalmazzák majd. Sorozatgyártását a jövő évben kezdik meg.

A bányaiipar kémiai vizsgálataihoz szükséges derivatográf legújabb típusát is bemutatják.

Könnnyüiparunk 3.000 négyzetméteren vonul fel. Kiállítják "Az év legszebb terméke" címmel kitüntetett könnyüipari árukat is. A Kossuth-Csarnokban helyet kapott textil, cipő és egyéb könnyüipari termékeket előállító gyárak gazdag választékkal várják a látogatókat.

A magyar ipar ideai jelentős felvonulása két oélt szolgál. Az egyik: saját szakembereink tájékoztatása. A másik, hogy a vásárra érkezett külföldi szakemberek is részletesen megismerjék termékeinket.

Nagy érdeklődéssel várják a külföldi részvevők kiállítását is Magyarországon. A baráti országok tekintélyes mennyiségű árucikket hoztak Budapestre. Több mint 1.500 négyzetméteren állít ki a Szovjetunió.

A szovjet pavilon bányaiipari berendezéseket, áramfejlesztőket, mezőgazdasági gépeket, gépkocsikat, műszereket, rádiókat, könyveket, bélyegeket mutat be. A 8000 fajta áru nagyszerű keresztmetszetét nyújtja a szovjet ipar hatalmas erejének. A ZIL lll, a Sirály, a moszkvics és a Volga személyautók minden látogató érdeklődését felkeltik.

Szakembereink nyilván nagy figyelemmel tanulmányozzák majd a 3A-227 típusu univerzális csiszológépet, a programvezérlésű 2A-430 P típusu automata turógép a szovjet ipar jogos büszkesége..

Újfajta szovjet hűtőszekrények és mosogépek, fényképezőgépek és filmfelvétel készülékek jelzik, hogy az elmúlt egy év alatt a szovjet finommechanikai ipar ismét újabb termékekkel lepte meg a világot.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1959. május 14. 18 óra 45 perc

/Gyáros László ... 4. folyt./

A legújabb televíziós berendezéseket készülékeket működés közben láthatják a látogatók, ugyanakkor a magyar szakemberek tapasztalatösszerót folytathatnak az ideérkezett szovjet mérnökökkel, a híradástechnikai kérdések legújabb szovjet megoldásairól.

A Kínai Népköztársaság kiállítási csarnokában a hagyományos kínai áruk mellett, a lehetőfinomságu elefántcsont és fafaragások, hallatlan gondossággal kikészített bőrárúk és finom papirkészítményeken kívül bemutatják a kínai gyártmányú Diesel-motorokat, villanymotorokat, szivattyukat, textil-gépeket, esztergákat, csiszoló-gépeket, golyóscsapágyakat.

A kínai híradástechnika távközlő berendezései minden igényt kielégítenek. Különös figyelemmel állították össze a mérőműszerek bemutatóját. Rendkívül pontosak például a repülőgépiparban használatos új tolerancia-mérők.

A Lengyel Népköztársaság ipara igen gazdag választékkal képviselteti magát. A pavilon előtt magasodik a 35 1/2 méter magas emelődaru és körülötte állnak a legújabb Warszawa gépkocik. A mi számunkra különösen érdekes a lengyel építőipar könnyített betonlemez-gyártásának bemutatója.

Csehszlovákia pavilonja előtt a vásár egyik sztárja áll: a Skoda Felicia kétszemélyes, elegáns vonalú 140 km-es óratlaggal száguldo sportkocsi. A csehszlovák autógyártás a legújabb terméke messze túlhaladja több nyugati sportkocsi gyár le újabb típusát és fogyasztása is /száz kilométerenként 8 liter/ jóval alacsonyabb, mint a hasonló nyugati típusoké. A csehszlovák szerszámgépek bizvást tovább öregítik már eddig is elért hírnevüket. Az új optikai műszerek bizonyára sok látogatót állítanak meg a pavilon vitrinjei előtt.

Bulgária elektromos háztartási készülékei, elektromotorjai és transzformatorai igen nagy elismeréssel fogadják a magyar mérnökök.

A Német Demokratikus Köztársaság elektromechanikai berendezései, atomfizikai műszerei és új teodolitjai, nagy finomságu optikai cikkek kerülnek Budapestten kiállításra. A Trabant kisautó már a megnyitás előtt is felkeltette a nagyközönség érdeklődését. Az NDK repülőgépiparának keresztmetszetét adja a pavilon repülőgépbemutatója.

/folyt.köv./

18 45

B 46. kiadás 1959. május 14. 18 óra 30 perc

/Gyáros László... 5. folyt./

Jugoszlávia építőanyagokat és gépeket küldött a Budapesti Ipari Vásárra. A pavilon előtt kiállították a maribori autógyár új típusú autóbuszát. A pavilonban elektromotorokat, elektromos háztartási készülékeket, hűtőszekrényeket és lakberendezési tárgyakat mutatnak be.

Az idén nagyon sok nyugati kiállító vesz részt a Budapesti Ipari Vásáron. Ausztria építési munkagépeket, szivattyuelemeket, Diesel-berendezéseket, optikai készülékeket, műanyagcikket állít ki. Az osztrák cégek bemutatója örvendetes, mert ez is hozzájárul a két ország kereskedelmi kapcsolatainak kibővítéséhez.

A magyar külkereskedelem jó kapcsolatot tart fenn az Osztrák Köztársaság kereskedőivel. Ez a kapcsolat azonban lehetne még jobb és átfogóbb is. Most nagy lehetőséget kaptak az itt megjelent osztrák szakemberek és kereskedők a magyar nehéz- és könnyűipar megismerésére. Bizunk benne, hogy ez a találkozás tovább fejleszti kereskedelmi kapcsolatainkat szomszédunkkal, Ausztriával.

Jelentős számban vesznek részt a vásáron a Német Szövetségi Köztársaság cégei is. 32 nyugat-német cég igen sokféle árut állít ki a kollektív pavilonokban. Bányaipari gépek, szerszámgépek, furógépek, villás emelők, Diesel-motorok, építőipari berendezések, fémállványok, automaták és még sok más nehézipari termék ad képet a nyugatnémet nehézipar újabb eredményeiről.

Franciaországból gépkocsik, televíziós készülékek, szőlészeti és borászati szaktípusok, elektromos berendezések érkeztek hozzánk.

Az olasz cégek bemutatójában a festékanyagoktól kezdve egészen az eszpresszógépekig igen gazdag a választék. Az elektromotorok és műanyagprésgépek igen nagy érdeklődésre számíthatnak a hasonló cikkekkal foglalkozó magyar iparág szakembereinél. Az olasz háztartási berendezések nemcsak szemre, hanem gyakorlati hasznukat tekintve is igen alkalmasak behatóbb tanulmányozásra.

/folyt.köv./

18-15

B 47. kiadás 1959. május 14. 18 óra 35 perc

/Gyáros László... 6. folyt./

Bvác nagy választéku bemutatót tart az idén. Az uttisztító berendezéseken és egyéb járműveken kívül megtaláljuk a híres finommechanikai műszereket és a svájci órákat. Nagyon érdekes a lakk-öntőgép is.

A belga, dán és holland cégek áruai között több figyelemreméltó cikket találunk. A dán elektromos cikkek kivül radioaktivitást mérő műszereket is látnak az érdeklődők. A hollandok műanyagipari gépek a maguk nemében igen jelentős technikai kérdések megoldását jelentik.

A III. Ipari Vásárnak új színtöltje, hogy Nagy-Britannia információs jellegű pavilont állított fel. Az ott bemutatott cikkek a brit gazdasági élet egy részét mutatják be. Az angol autók mellett ez a tájékoztató pavilon egyik igen biztató jele annak, hogy Nagy-Britannia kereskedelmi körei keresik azokat a megoldásokat, amelyek a kereskedelem növeléséhez vezetnek a népi demokratikus országok és Nagy-Britannia között.

Külön kell szólnunk az Ipari Vásáron megrendezett nemzetközi autókiállításról is. Tekintélyes cégek küldték el gyártmányaikat, hogy hazánk közönségét is megismerhessék az új autómárkakkal. A Mercedes-gyártól egészen a Rolba svájci traktorig számos gyár küldte el készítményeit. A budapesti kiállításon mutatják be először Európában a Morris Oxford V-Saloon mintájú ötszemélyes angol gépkocsit. A legutóbbi években gyakran vádoltak bennünket azzal, hogy nálunk mesterségesen elzárják a közönséget a nyugati ipar termékeinek megismerése elől. Ime egy újabb példa, hogy nem félünk az összehasonlítástól, mert a nyugati gépkocsik mellett közönségünk elé visszük a szocialista országok autóit is. A szovjet Sirály, a csehszlovák Skoda-Felicia, a keletnémet Trabant, a lengyel Nysa nemcsak egyenértékűek az itt bemutatott nyugati kocsikkal, hanem egyben másban el is hagyják azokat.

Az idei kiállítás, bár méreteiben igen jelentős, ugyiszlván csak nyitánya a jövőben megrendezésre kerülő budapesti áruminta-bemutatóknak.

18-15 /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás 1959. május 14. 12 óra 35 perc
/Gyáros László. 7. folyt./

Szocialista iparunk rohamosan fejlődik, s az egész nagy szocialista tábor egyre újabb eredményeket ér el. Mi békésen akarunk kereskedni mindenkivel és reméljük, hogy ezt nyugati partnereink is így gondolják. Akik most itt tartózkodnak, láthatják, mit teremtettünk, alkottunk a felszabadulás óta eltelt 14 év alatt. Erre az alapra épül egyre fokozottabban az új nagyméretű szocialista gazdálkodás. Évről-évre újabb ipari termékeket gyártunk dolgozó népünk hasznára és boldogulására.

Az ideai kiállítás tanúságtétel és tapasztalatcsere a magyar ipar számára. Bizunk benne, hogy ez a tapasztalatcsere sikeres lesz, s újabb és újabb gyártermények igazolják majd az ilyen nagyméretű seregszemlék további szélesítését.

A tájékoztató után a külföldi és a magyar újságírók megtekintették a Budapesti Ipari Vásárt, amelynek ünnepélyes megnyitására pénteken reggel 9 órakor kerül sor. A vásár pénteken 13 órakor nyitja kapuit a nagyközönség számára. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49 kiadás 1959. május 14. 18 óra 40 perc

Időjárásjelentés

60. A Meteorológiai Intézet jelenti május 14-én, csütörtökön délután 18 órakor:

Várható időjárás péntek estig:

Változó felhőzet, helyenként átvonuló záporosóval, esetleg zivattal. Mérsékelt északkeleti szél.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18-21 fok között. /MTI/

Budapestre érkezett a gottwaldovi filharmónikus zenekar

1959. május 14.

51 Gottwaldov csehszlovák iparvíros állami filharmónikus zenekara a Vas- és Fémipari Dolgozók Szakszervezetének meghívására csütörtökön hazánkba érkezett. A vasas szakszervezet kulturális osztályának és a Vasas Központi Művészegyüttesnek a képviselői Komáromban üdvözölték a zenekart, amely pénteken este mutatkozik be a vasas székházban. Szombaton a MOM Művelődési Házában, vasárnap a sztálinvárosi Bartók Béla Művelődési Otthonban adnak hangversenyt, kedden pedig rádiófelvételük lesz. A zenekar látogatásának viszonzásaként a Vasas Központi Művészegyüttes júliusban vendégszerepel majd Csehszlovákiában. /MTI/

18-20

B 50. kiadás 1959. május 14.

18 óra 15 perc

Hazaérkezett Csehszlovákiából a Néphadsereg Művészegyüttese - A csehszlovák nép szívébe zárta katonaművészeinket1 VI./line/TM
22

A Magyar Néphadsereg Vörös Csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese visszaérkezett kéthetes csehszlovákiai turnéjáról. Szalai Ervin alezredes, az együttes parancsnoka elmondotta, hogy a katonaművészek vendégkörútjukon bejárták ugyyszólván az egész Csehszlovák Köztársaságot. Két hét alatt 13 előadást tartottak, műsorukat mintegy 40.000 ember tekintette meg. Prágában háromszor is felléptek. Minden előadáson nagy sikert arattak a táncosok, az énekkar, a szólisták és a népi zenekar. Az ismétlések miatt sokszor kétszer annyi ideig voltak a színpadon, mint amennyi időre tervezték. Szép sikere volt a Reggel a táborban című katonatáncnak és a katonadalnak, amelyet a kórus cseh nyelven adott elő. A Császár-Groll harmonikakettős is kivette részét a sikerből.

Rendkívül jó érzést keltett bennünk, hogy a cseh és a szlovák emberek igen szívélyesen és barátságosan fogadtak. Nemcsak az előadásokon tapasztaltuk a vendégszeretetet, a városokban, falvakban, a munkások, parasztok házában, ahová meghívták az együttes tagjait. A csehszlovák nép szívébe zárta a magyar katonaművészeket és a megbecsülés számtalan jelével halmozta el a művészeket. Felejthetetlen élmény marad valamennyiünknek a kéthetes csehszlovákiai vendégszereplés, amellyel-ugy érezzük- még erősebbre szőttük a két szomszéd ország barátságának szálait, - fejezte be szavait Szalai Ervin.

/MTI/

B 54. kiadás 1959. május 14.

18 óra 15 perc

Békenagygyűlés Kőszegen

54

A békemozgalom tiz éves fennállása alkalmából esütörtökön békenagygyűlést tartottak Kőszegen. Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Népszabadság szerkesztőbizottságának vezetője ismertette a békemozgalom tiz éves fejlődését és az időszerű nemzetközi kérdéseket. /MTI/

Ünnepi ülést tartott az Opus Pacis és az Országos Béketanács Katolikus Bizottsága

1959. május 14.

55

Az Opus Pacis és az Országos Béketanács Katolikus Bizottsága a békevilágmozgalom fennállásának tizedik évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a budapesti központi szemináriumban. Az ülésen megjelent Grósz József kalocsai érsek, az Opus Pacis intézőbizottságának elnöke, dr. Hamvas Endre, osztrai püspök, az Országos Béketanács Katolikus Bizottságának elnöke, Mag Béla c. apát, az Opus Pacis ügyvezető igazgatója, dr. Beresztóczy Miklós c. prépost, az Országos Béketanács Katolikus Bizottságának főtitkára, dr. Horváth Richárd, templomigazgató, a Katolikus Szó főszerkesztője.

Grósz József kalocsai érsek nyitotta meg az ülést, majd dr. Erdey Ferenc a Központi Hittudományi Akadémia dékánja mondott ünnepi beszédet. Méltatta a békevilágmozgalom jelentőségét és részletesen szólt a katolikus papságnak a békemozgalomban kifejtett tevékenységéről.

Az ülés Grósz József érsek zárószavával ért véget. /MTI/

18 '25

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52. kiadás 1959. május 14. 12 óra 45 perc

Nyilatkozatot adtak ki a magyar kulturális élet vezető személyiségei a külügyminiszterek genfi értekezletével kapcsolatban - A Magyar Tudományos Akadémia kibővített ülése

1959. május 14.

59.

A Magyar Tudományos Akadémia a genfi külügyminiszteri értekezlet alkalmából csütörtökön kibővített ülést tartott, amelyen az Akadémia rendes és levelező tagjain kívül nagy számban jelentek meg a magyar értelmiség vezető képviselői, tudósok, írók, művészek, pedagógusok. Az elnökségben helyet foglalt dr. Babics Antal, Kossuth-díjas akadémikus, Benke Valéria, művelődésügyi miniszter, dr. Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, dr. Erdey-Gruz Tibor, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Gegesi-Kiss Pál, Kossuth-díjas akadémikus, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora, Gertler Viktor, Kossuth-díjas, érdemes művész, Jánossy Lajos, Kossuth-díjas akadémikus, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Kossuth-díjas kiváló művész, Kodály Zoltán, Kossuth-díjas akadémikus, kiváló művész, Ligeti Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, dr. Molnár Erik, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Mócsy János, Kossuth-díjas akadémikus, Nádasdi Kálmán, Kossuth-díjas kiváló művész, az Operaház főrendezője, dr. Novobátzky Károly, Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, dr. Ortutay Gyula akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, Pór Bertalan, Kossuth-díjas kiváló művész, Sötér István, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Straub F. Brunó, Kossuth-díjas akadémikus, Szabó Ferenc, Kossuth-díjas érdemes művész, dr. Szabó Imre, Kossuth-díjas akadémikus, Szerényi Sándor, az MSZMP tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, Vadász Elemér, Kossuth-díjas akadémikus, az MSZBT elnöke.

Novobátzky Károly elnöki megnyitója után dr. Erdei Ferenc tartott előadást az időszerű nemzetközi kérdésekről.

közöltük. /Erdei Ferenc előadását előző kiadásainkon

/folyt.köv./ 13 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53. kiadás 1959. május 14. 19 óra - perc

Megkezdődtek a gimnáziumokban az írásbeli érettségi vizsgák

1959. május 14.

Csütörtökön a gimnáziumokban megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. A jelöltek az írásbelin magyar nyelvből és irodalomból, orosz nyelvből és irodalomból, valamint matematikából készítenek dolgozatokat. Az első napon a magyar nyelv és irodalomból kijelölt két tétel közül szabadon választhattak az érettségizők.

Az egyik tétel: "Egyéni és közösségi élet összefüggései Petőfi, Ady és József Attila költészetében", a másik: "Iróink, költőink tanúságtétele a Tanácsköztársaság igazsága mellett." Az 1958-59-es oktatási évre kiadott vizsgaszabályzat értelmében mind a humán, mind a reálgazdasági tagozatu osztályok tanulói - kérelmükre - az érettségi vizsgával egy időben kiegészítő érettségi vizsgára lehet bocsátani olyan idegen nyelvből és irodalomból, amelyet négy éven át rendes, vagy rendkívüli tárgyként tanultak, vagy amelynek négyosztályos tananyagából sikeres összevont magánvizsgát tettek.

A budapesti Radnoti Miklós általános gimnáziumban 69 fiataalt - 60 leányt és 9 fiút - engedtek érettségi vizsgára. Ők az első érettségizők az 1955 óta működő gimnáziumnak. Tizenegyen választották az első tételt, míg a többiek a másodikot dolgozták ki. A csepeli Jedlik Anyos általános gimnáziumban az érettségiző fiatalok száma több mint száz. A tanulók túlnyomó többsége itt is a Tanácsköztársaság témájával foglalkozó második tételt választotta.

Mindkét gimnáziumban még egy idegen nyelvből is érettségiznek. Pénteken készítik el majd az orosz írásbeli dolgozatot, szombaton pedig a másik idegen nyelvből. Hétfőn, május 18-án, matematikából lesznek az írásbeli vizsgák. /MTI/

18-45

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52. kiadás 1959. május 14. 12 óra 15 perc

Nyilatkozatot adtak ki a magyar kulturális élet vezető személyiségei a külügyminiszterek genfi értekezletével kapcsolatban - A Magyar Tudományos Akadémia kibővített ülése

1959. május 14.

59.

A Magyar Tudományos Akadémia a genfi külügyminiszteri értekezlet alkalmából csütörtökön kibővített ülést tartott, amelyen az Akadémia rendes és levelező tagjain kívül nagy számban jelentek meg a magyar értelmiség vezető képviselői, tudósok, írók, művészek, pedagógusok. Az elnökségben helyet foglalt dr. Babics Antal, Kossuth-díjas akadémikus, Benke Valéria, művelődésügyi miniszter, dr. Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, dr. Erdey-Gruz Tibor, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Gegesi-Kiss Pál, Kossuth-díjas akadémikus, a Budapesti Orvostudományi Egyetem rektora, Gertler Viktor, Kossuth-díjas, érdemes művész, János Lajos, Kossuth-díjas akadémikus, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Kossuth-díjas kiváló művész, Kodály Zoltán, Kossuth-díjas akadémikus, kiváló művész, Ligeti Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, dr. Molnár Erik, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Mócsy János, Kossuth-díjas akadémikus, Nádasdi Kálmán, Kossuth-díjas kiváló művész, az Operaház főrendezője, dr. Novobáczky Károly, Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, dr. Ortutay Gyula akadémikus, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, Pór Bertalan, Kossuth-díjas kiváló művész, Sötér István, Kossuth-díjas akadémikus, dr. Straub F. Brunó, Kossuth-díjas akadémikus, Szabó Ferenc, Kossuth-díjas érdemes művész, dr. Szabó Imre, Kossuth-díjas akadémikus, Szerényi Sándor, az MSZMP tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője, Vadász Elemér, Kossuth-díjas akadémikus, az MSZBT elnöke.

Novobáczky Károly elnöki megnyitója után dr. Erdei Ferenc tartott előadást az időszerű nemzetközi kérdésekről.

/Erdei Ferenc előadását előző kiadásainkon közöltük. /

/folyt.köv./ 43 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53. kiadás 1959. május 14. 19 óra - perc

Megkezdődtek a gimnáziumokban az írásbeli érettségi vizsgák

1959. május 14.

Csütörtökön a gimnáziumokban megkezdődtek az írásbeli érettségi vizsgák. A jelöltek az írásbelin magyar nyelvből és irodalomból, orosz nyelvből és irodalomból, valamint matematikából készítenek dolgozatokat. Az első napon a magyar nyelv és irodalomból kijelölt két tétel közül szabadon választhattak az érettségizők.

Az egyik tétel: "Egyéni és közösségi élet összefüggései Petőfi, Ady és József Attila költészetében", a másik: "Iróink, költőink tanúságtétele a Tanácsköztársaság igazsága mellett." Az 1958-59-es oktatási évre kiadott vizsgaszabályzat értelmében mind a humán mind a reáltagozatú osztályok tanulói - kérelmükre - az érettségi vizsgával egy időben kiegészítő érettségi vizsgára lehet bocsátani olyan idegen nyelvből és irodalomból, amelyet négy éven át rendes, vagy rendkívüli tárgyként tanultak, vagy amelynek négyosztályos tananyagából sikeres összevont magánvizsgát tettek.

A budapesti Radnoti Miklós általános gimnáziumban 69 fiataalt - 60 leányt és 9 fiút - engedtek érettségi vizsgára. Ők az első érettségizők az 1955 óta működő gimnáziumnak. Tizenegyen választották az első tételt, míg a többiek a másodikot dolgozták ki. A csepeli Jedlik Anyos általános gimnáziumban az évben érettségiző fiatalok száma több mint száz. A tanulók túlnyomó többsége itt is a Tanácsköztársaság témájával foglalkozó második tételt választotta.

Mindkét gimnáziumban még egy idegen nyelvből is érettségiznek. Pénteken készítik el majd az orosz írásbeli dolgozatot, szombaton pedig a másik idegen nyelvből. Hétfőn május 18-án, matematikából lesznek az írásbeli vizsgák. /MTI/

18-45

B 54. kiadás 1959. május 14.

19 óra 15 perc

Infravörös és ultrahang hullámok az élelmiszeriparban

57

Csütörtökön a Magyar Tudományos Akadémián a sugárzó energiák felhasználási módszereivel, az élelmiszerek tartósítására gyakorolt hatásával foglalkozott a nemzetközi élelmiszeripari konferencia. Megvitatták azt, hogy a sugárzó energiák mennyire befolyásolják az élelmiszer tápértékét, milyen hatást gyakorolnak az emészthetőségre és milyen érzékszervi tulajdonságokat idéznek elő. Az értekezlet különösen nagy figyelmet szentelt az ultrahang fizikokémiai és mechanikai vonatkozásainak megtárgyalására. Ezzel a témakörrel dr. R.O. Prudhomme francia tudós foglalkozott. A vitában több neves hazai és külföldi tudós is felszólalt. Az infravörös hullámok és az ionizáló sugárzás alkalmazási területeiről dr. J. Herrmann, német tudós beszélt. Elmondotta, hogy állólagos tartósításában felbecsülhetetlen eredményekkel jár. A nemzetközi konferencia csütörtöki tanácskozása Rogacsév szovjet tudós hozzászólásával ért véget.

A konferencia pénteken, ülészakának utolsó napján, a fizikai és a vegyes tartósítási módszerek kérdéseinek megvitatásával foglalkozik. /MTI/

18.58

B 54. kiadás 1959. május 14.

19 óra 40 perc

Pénteken nyílik a mezőgazdasági ujitók kiállítása a Mezőgazdasági Múzeumban

1959. május 14.

A MEZOSZ Pest- és Nógrád megyei mezőgazdasági üzemi ujitási kiállítást rendeztek a Vajdahunyad várban a Mezőgazdasági Múzeum épületében. A két megye 80 mezőgazdasági termelő üzemének legjobb 170 ujitását - gépi berendezéseket, gépeket, gépalkatrészeket - mutatják be, továbbá 30 grafikont szemlélteti az egyes géptípusok munkáját, s az ujitásokkal előnyösen módosult munkafolyamatokat. A legutóbbi 10 év alatt a két megye területén tizmillió forintnyi ujitási díjat fizettek ki, az ujitásokból származó többletjövedelem, illetve megtakarítás értéke meghaladja a 40 millió forintot.

A kiállítást pénteken 10 órakor nyitják meg, s május 15-től 26-ig tart. A kiállítás idején körülbelül 200 ujitó ül össze a tapasztalatok kicserélésére. A szakemberek szerint a kiállításon bemutatott gépek, gépi berendezések elterjesztése sokmillió forintnyi megtakarítást, illetve többletjövedelmet jelenthet a népgazdaságnak. /MTI/

Magyar-csehszlovák barátsági est Kaposvárott

1959. május 14.

62.

A Hazafias Népfront városi bizottsága csütörtökön magyar-csehszlovák barátsági estet rendezett Kaposvárott. A barátsági esten - amelyen résztvettek a budapesti csehszlovák nagykövetség képviselői - Csepreghy Győző, Kossuth-díjas főmérnök mondott beszédet, majd levetítették a Fekete zászlóalj című csehszlovák filmet. /MTI/

1912

MTI BELFÖLDI HIREK

B 56 kiadás 1959. május 14. 10 óra 15 perc

Nyilatkozatot adtak ki .... 1.folyt.

59.

Erdei Ferenc nagy tapsal fogadott előadása után Erdey Grúz Tibor, Kossuth-díjas akadémikus rámutatott: ma már a kapitalista országok népei előtt is, nemcsak a munkásság, hanem az értelmiség körében is mind világosabbá válik, hogy az erőpolitikának nincs jövője. A továbbiakban ennek a reményének adott kifejezést, hogy a genfi tanácskozás közelebb hozza a békés egymás mellett élés korszakát.

Gertler Viktor, Kossuth-díjas filmrendező a művészársadalmi állásfoglalását tolmácsolta.

- Ez a nép, amelynek gyermekei vagyunk, ez a haza, amelyben élünk és amelynek szolgálata mindenekfelett álló erkölcsi feladatunk, rengeteget szenvedett a német militarizmus és fasizmus csizmái alatt. Ha tiltakozunk a német militarizmus újjáélesztése ellen, ha békés Németországot, valóban demokratikus Németországot akarunk tudni, ez a követelésünk egyaránt lakad népünk és a művészet szeretetéből - mondotta többek között. Ø Európában

Ezután Sötér István, Kossuth-díjas akadémikus olvasta fel a magyar tudományos és művészeti élet számos kiválósága által aláírt nyilatkozatot, amelyet a kibővített ülés egyhangulag magáévá tett:

Mi, a magyar tudomány és művészet képviselői, hazánk jövő sorsa és az egész emberiség jövője iránti bizakodással eltelve fordulunk a genfi külügyminiszeri tanácskozás felé. Ettől a tanácskozástól várjuk, hogy elhatározó lépéseket tegyen azon az uton, amely a béke megszilárdításához és a hidegháború lidércnyomásának az elűzéséhez vezet. Azt várjuk az értekezlettől, hogy előkészítse olyan legmagasabb szintű tanácskozásnak létrejöttét, amelyek eredményesen képesek megoldani korunk nagy nemzetközi kérdéseit és lehetővé teszik a népek békés együttélésének a megvalósulását.

/folyt.köv./

1959

MTI BELFÖLDI HIREK

B 57 kiadás 1959. május 14. 10 óra 10 perc

Nyilatkozatot adtak ki ... 2.folyt.

59.

Immár halaszthatatlannak érezzük a német kérdés rendezését, valamint olyan nemzetközi helyzet megteremtését, amely gátat vet a német militarizmus újjáéledésének. Valamennyiünk emlékezetében eltörölnetetlenül élnek még azok a szenvedések, amelyeket hazánk átélt a német militarizmus és fasizmus támadásai következtében és tudatában vagyunk azoknak a veszélyeknek, is, amelyek a német kérdés megoldatlanságából hazánkra, Európára és a világ békéjére származhatnak. Ma Nyugat-Németország és Nyugat-Berlin nemcsak a békét veszélyeztető akciók színhelye, hanem a népi demokratikus országok - így hazánk ellen is - irányuló támadások kiindulópontja is. Ugyanakkor elismeréssel és baráti együttérzéssel figyeljük azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a Német Demokratikus Köztársaság fejt ki a béke és a társadalmi haladás érdekében. Meggyőződésünk, hogy a német békeszerződés megkötése és egymás közötti kapcsolatuk rendezése utat nyit a német egység megvalósításához és ez döntően hozzájárul a tartós béke megteremtéséhez. Mindezt különösen elősegítené annak a tüziszeknek a kioltása, amit Nyugat-Berlin jelent.

/folyt.köv./

1959

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58 kiadás 1959. május 14 10 óra 30 perc

/ Nyilatkozatot adtak ki 2. folyt. /
59

Mi, a magyar tudomány és művészet munkásai, valljuk, hogy korunk az emberiség nagyságának és boldogulásának olyan lehetőségei előtt áll, amelyekről előző korok csak utópisztikus ábrándokat szöhettek. A népek, nemzetek sorsának irányítójától függ most, hogy ezek a lehetőségek valósággá válnak-e, vagy hosszú időre meghiusulva, visszavetik a fejlődést. A külügyminiszteri értekezlet sikerén mulik most, vajon kibontakozik-e olyan fejlődés a világban, hogy az elkövetkező évtizedek a tartós béke, a növekvő jólét, a virágzó művészet és tudomány, az örömteli alkotás, a félelemtől és szorongástól mentes élet jegyében telnek el, vagy pedig továbbra is a hidegháború szorongatja a világot és a háboru réme fenyegeti az emberiséget.

A magyar művészet és tudomány jövőjéért ugyan olyan felelősséget érzünk, mint az egész világ szellemi alkotó munkájáért. Ezért emeljük fel szavunkat annak érdekében, hogy a genfi tanácskozás résztvevői érezzék át rendkívüli történelmi felelősségüket és élve a mai helyzet reális lehetőségeivel, oldják meg a hidegháború dermedt fagyát, s találják meg a népek közös nyelvét, a béke nyelvét.

Tiszteletünk és köszönetünk azoknak, akik e tanácskozás létrejöttét elérték és a tanácskozás eredményességét előmozdítják. Legyen Genf a reménység városa, a külügyminiszteri tanácskozás pedig egy új történelmi korszak kezdő lépése.

Babics Antal, Bernáth Aurél, Bölöni György, Bulla Elma, Csűrös Zoltán, Domanovszky Endre, Erdei Ferenc, Erdey-Gruz Tibor, Fischer Annie, Gombás Pál, Hajós György, Hatvany Lajos, Hevesi Gyula, Illés Béla, Jánossy Lajos, Kisfaludi-Stróbl Zsigmond, Kodály Zoltán, Ligeti Lajos, Major Tamás, Mócsy János, Molnár Erik, Nádasdy Kálmán, Novobátzky Károly, Ortutay Gyula, Pór Bertalan, Rusznyák István, Sötér István, Straub F. Brunó, Szabó Ferenc, Szabó Pál, Székely Mihály, Szigeti György, Tamási Áron, Vadász Elemér, Veres Péter. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 59 kiadás 1959. május 14. 10 óra 10 perc

A kínai katonai küldöttség a Vörösmarty Termelőszövetkezetben

63

A hazánkban tartózkodó kínai katonai küldöttség Peng Tö-huaj marsall, az Allamtanács elnökhelyettese, a Kínai Kommunista Párt politikai bizottságának tagja vezetésével csütörtökön délután látogatást tett a kápolnásnyéki Vörösmarty Termelőszövetkezetben. A delegációt elkísérte Révész Géza vezérezered, honvédelmi miniszter, Tömpe István, a földművelésügyi miniszter első helyettese, Cseterki Lajos, az MSZMP Fejér megyei pártbizottságának első titkára, valamint Szie Fung tanácsos, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

A vendégeket Bruck Gábor, a szövetkezet elnöke tájékoztatta a tíz évvel ezelőtt alakult közös gazdaság munkájáról, eredményeiről. Napjainkban 2.300 katasztrális holdon gazdálkodik 198 parasztszalad, a szövetkezeti tagok jövedelme minden évben meghaladta az egyénileg dolgozó parasztokét. Tavaly például a tagok átlagosan 18.000 forint értékű részesedést kaptak a jövedelemből.

A küldöttség tagjai ezután megtekintették a termelőszövetkezet néhány részlegét, többek között azokat a földeket, ahol Sevcenko, a hazánkban járt kiváló szovjet mezőgazdász személyes utmutatásával négyzetesen vetették a kukoricát. A kínai vendégek behatóan érdeklődtek a termelőszövetkezeti parasztok munkamódszereiről, élet- és munkakörülményeiről és azok kérdéseire válaszolva tájékoztatást adtak a kínai parasztság életéről.

A vendégek felkeresték egy termelőszövetkezeti tag lakóházát is, végül igen szívélyes, baráti beszélgetést folytattak vendéglátóikkal. A látogatás befejezéséül Peng Tö-huaj marsall zászlót és ajándékokat nyújtott át a közös gazdaság igazgatójának és legjobb dolgozóinak. A Vörösmarty Tsz tagjai ugyancsak megajándékozták kínai vendégeinket. /MTI/

/ honvédelmi miniszter

7 nagykövetségi

2108

MTI BELFÖLDI HIREK

B 60. kiadás 1959. május 14. 20 óra 40 perc

A Kínai Népi Felszabadító Hadsereg küldöttségének látogatása a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián

A Hazánkban tartózkodó Peng Tö-huaj marsall vezette kínai katonai küldöttség csütörtökön Révész Géza vezéreztetés, a Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének kíséretében látogatást tett a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián.

A küldöttséget elkísérték: Ugrai Ferenc vezérőrnagy, a Magyar Népköztársaság vezérkari főnöke, Kárpáti Ferenc alezredes, az MSZMP Hadsereg-pártbizottságának első titkára és Tóth Lajos vezérőrnagy.

A vendégeket az akadémia parancsnoksága és fel-sorakozott tanári kara fogadta. Az akadémia parancsnokának jelentéstétele után három lány virágcsokorral köszöntötte Peng Tö-huaj marsallt és a küldöttség tagjait.

A szívólyes, baráti tanácskozás után a küldöttség tagjai megtokintették az akadémia számos tantermét és kabinetjét. Hosszasan időztek az egyik épület bejáratánál elhelyezett márványemléktábla előtt. E táblát az akadémia tisztjei Schönherz Zoltán és Rózsa Ferenc emlékére állították, akik a northy-fasizmus idején e házban haltak mártírhalált.

A látogatás befejezéséeként Peng Tö-huaj és a küldöttség tagjai az akadémia nagytermében találkoztak az akadémia tanáraival, hallgatóival.

Peng Tö-huaj marsall diszszászlót és különböző ajándékokat adományozott az akadémianak. A diszszászlón felirat olvasható: "Eljen a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg és a Magyar Néphadsereg megbonthatatlan, örök barátsága!" Az akadémia parancsnoka megköszönte a kínai katonai küldöttség ajándékait, majd átnyújtotta az akadémia hallgatóinak ajándékát./MTI/

∟ KISZ-ista

2032

MTI BELFÖLDI HIREK

B 61. kiadás 1959. május 14. 21 óra perc

Magyar-vietnámi baráti est Várpalotán

65

Az MSZMP városi bizottsága, a városi tanács és a Hazafias Népfrent városi bizottsága csütörtökön Várpalotán magyar-vietnámi baráti estet rendezett. Az esten megjelent Nguyen Duc Thieng, a Vietnámi Demokratikus Köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint Nguyen Dinh Can kulturális attasé. Ugyanakkor kiállítás nyílt "Vietnám művészete" címmel./MTI/

1959

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62. kiadás 1959. május 14. 22 óra 10 perc

Bensőséges ünnepség a Központi Tiszti Házban a kínai katonai küldöttség tiszteletére

S

Csütörtökön este a Peng Tö-huaj marsall vezette kínai katonai küldöttség ünnepi estén vett részt a Néphadsereg Központi Tiszti Házában. Az ünnepségen megjelentek Révész Géza vezérezredes, honvédelmi miniszter, Uszta Gyula altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, Dapsi Károly vezérőrnagy miniszterhelyettes, a Magyar Néphadsereg politikai csoportfőnöke, Ugrai Ferenc vezérőrnagy miniszterhelyettes, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke, Kárpáti Ferenc alezredes, az MSZMP Hadseregpartbizottságának első titkára, a néphadsereg tábornoki karának számos tagja, valamint a budapesti helyőrség sok tisztje és katonája. Ott volt Szie Fung nagykövetségi tanácsos, a Kínai Népköztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője.

Az ünnepi estén beszédet mondott Peng Tö-huaj marsall, a kínai katonai küldöttség vezetője, majd a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg nevében zászlót adományozott a Magyar Néphadseregnek. A néphadsereg nevében Révész Géza vezérezredes honvédelmi miniszter mondott köszönetet az ajándékért.

Ezután a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Művészegyüttese adott ünnepi műsort./MTI/

V E G E

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. május 15. 6 óra - perc

A Keleti-pályaudvar környékén levő vendéglátóipari üzletek rendezési terve

1959. május 15.

A Keleti-pályaudvar környéke Budapest egyik legnagyobb forgalmu közlekedési csomópontja. A forgalom növekedésével azonban nem tartott lépést az üzlethálózat fejlődése. A VII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága ezért a Keleti-pályaudvar környékén levő vendéglátóipari üzletek rendezését, korszerűsítését tervezi.

A tanács által összehozott terv szerint például megszüntetik a Thököly ut és a Dózsa György ut sarkán levő Stadion italboltot és helyén szépen berendezett büfét nyitnak, amelyben negyedosztályu árakon juthat hozzá a közönség izletos, hideg ételkehez. A jelenlegi italbolt egy részében hideg-konyhat létesítenek, s innen látják majd el a környék többi üzletét.

A Thököly ut 27. szám alatt levő Sportosarnok éttermet és söntést hangulatos, zenés vendéglővé alakítják át, s kiterjesztik az előfizetéses étkeztetést. A tervok szerint itt 400-500 személyre főznek majd. Megszüntetik a nagymúltu, de a követelményeknek ma már nem megfelelő Fehér ökör vendéglőt és söntést, s helyén tejjvendéglőt nyitnak - harmadosztályu árakkal. A tejjvendéglőben szeszesített nem szolgálnak majd ki, de a különböző tejes készítményeken kívül bizonyos húsételeket és egyéb ételeket is fogyaszthat a közönség.

A Bothlen utca és a Baross tér sarkán, az egykori Keleti kávéház helyisége az ellenforradalom alatt kiégett. A tanács azt javasolja, hogy itt önkiszolgáló éttermet és büfét építsenek, amelyben csak ülőfogyasztás lesz, s szeszes italt - sör kivételével - nem mérnek. Ugyanazok a Bothlen utca és a Baross tér sarkán van a Vasút étterem és söntés. Ezt is átalakítják, szépítik, az étterem nagyobb konyhat kap, a söntést pedig megszüntetik.

Mindinkább italboltjellegűvé vált a Baross tér 15 számu házban levő Betéró étterem és söntés. Ezért a helyén - az elképzelések szerint - korszerű, izlésesen berendezett cukrászdát nyitnak. Az ugyanebben a házban levő Lokomotiv cukrászda továbbra is működik majd - egyikben azonban főleg cukrászkészítményeket, a másikban pedig feketét szolgálnak majd fel. Megszüntetik a Keleti sörözőt is, amelynek helyiségei elhanyagoltak, szűkek, s helyére az Ora- és Ekszer Vállalat költözik.

/folyt.köv./